

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy evre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy evre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasakos petit sor egyszer 20 fill.
Minden következőnél 16 fillér.

Nyitászó sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, március 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelők: A tulipán.
 - A vashid feljárója.
 - A sajtó ellen.
 - Tulipán-kert.
 - As ügyvédek napja.
 - Ujházi a vurstliban.
 - Nyolcvanöt törvényesítés.
 - Érdekes fordulat a pénzhamisítók ügyében.
 - A gyermekkórház bizottsága.
 - Bubics püspök fosztogatói.
 - Kortársak és a kulisszák között.
 - Javitják a vízvezetékét.
 - Sherlock Holmes Tokányéknál.
 - Eötvös Balintot elítélték.
 - A „rontélyos-hírály” leánya.
 - Csarnok: Voltak Chronica letartóztatása.
- Írta: Przerwa Telmajer Kázmér.

A tulipán.

Arad, március 24.

Arad hölgyei gyűlésre jönnek egybe holnap . . .

Valamilyen virága van minden talajnak és minden levegőnek. Van virága a völgynek, a havas ormának, van üveg-házi és van mezei virág, van virága a jégnek és a mocsárnak is. A fagyos hatalom is, amelyet az idő most ránk bocsátott, hogy hasogató erejével végigszántson rajtunk: ez is megteremtette a maga virágait: növényeket, amelyek csak az ő földjén és csak az ő levegőjében tudnak élni. De élve, aztán élnek is gögös tobzódással, sásleveleik szuronykelyhei villognak és a fekete szirmokból csak úgy dől a fojtó illat, az embernek

elveszi a lélekzetét és könyet mar a szemébe.

Ez a virág ma buján tenyész és öblösen nyílik szép Magyarországon, szegény Magyarországon. Jut belőle a gomblyukakba is bőven: ott csillogó, aranyos és szalagos. Aki hordja, rendesen kíséret is dukál neki: csendőr, rendőr, katona, egész hadsereg.

De, ismételjük, a maga virága megvan minden talajnak és minden levegőnek. Es szép Magyarországon, szegény Magyarországon még bizonyára nem azoké minden föld és minden levegő. Es kellett bizonyára, hogy ennek a tiszta levegőnek is megteremjen a maga virága, magyar virág és tartósabb a muló tavasznál, tél hidegében is viruló, mert a mi télünk hátárait, a mi tavaszunk eljövésének napját megállapítani most vajjon micsoda kalendáriomcsináló tudja?

Ennek a virágnak ki kellett nyílnia, mert kopár egy nemzet kertje nem maradhat, míg egy nemzet csakugyan él, ha a hatalomnak minden pusztító hordái keresztülgázolnak is rajta. Az élő érzés jelbe kívánczik, hogy magát megmutassa, testvérét az ádáz zürzavarban meglelje, hogy tudja, társa hol van és vele néma üdvözlést válthasson.

Ennek a virágnak meg kellett teremnie és ott kellett megteremnie, ahol csakugyan ki is nyílt, minden nemes virág legszebb, legméltóbb talaján: magyar asszonyok meleg szívében, meleg érzésében. Nemes magyar uriaszonyok társa-

ságában fogant meg a magja a virágnak, amely ime, kinyílt a végtelen nyomor és szenvedés korában, a nemzeti fájdalom könyörítés levegőjében, hogy tulipán képében jele és hirdetője legyen a minden megpróbáltatásban csak annál erősebben, csak annál keményebben kiviruló magyar érzésnek.

Mint meg van írva más helyen e lapnak: a virággá vált gondolat előkező magyar asszonyok lelkében termett és művész keze adta neki a formát, amelyben hódító utra kél az országban. Ősi virágunk a tulipán . . . zománcos helyét megtöltve olyan érzésekkel, amelyek most sok millió magyar lélekben izzanak, oda száll a szívek fölé és ékszer, szimbólum fényében ott fog ragyogni millió ember mellén, mint jel, mint ék, mint tű, mint csatt, mint egy ordó, amelyet a nemzet ad a hűségeseeknek.

Lesz ilyen zománcos tulipán olcsó és lesz drága, hogy választhasson mindenki a tetszése és a módja szerint, de drágának és olcsónak belső értéke, erkölcsi becse egy leszen; mert hisz egyet hirdet valamennyi: azt, hogy a szív, amely fölött ragyog, e jeges időben is tele a magyarság tűzével, amelynek melegében a hervadhatatlan virág kinyílt. Es egy a jelentése is mindennek: egy testvéri tekintet, egy néma kézszorítás, egy meleg intés, hogy egymásra ismerhessünk, hogy tudjuk, együtt vagyunk és egymással a hűségben, a kitartásban, a magyarságban.

A hétről.

A turáni átok.

Amint tudósítónk jelenti,
Tavasz van négy nap óta már,
Es ilyenkor a hóvirágról
Beszél a természet-tanár.
Ez évszakról még konstatáljuk,
Hogy szépsége és baja sok,
S hogy kinyílnak a hóvirággal
A kávéházi terraszok.

Habos kávéknak habja mellett
Búsong a honnak gyermeke:
Majh, kávé nem terem magyar föld,
Mentül nem élünk vele.
Pénzünk külföldre nem dobáljuk
Hadd lássa majd a nagy világ,
Hogy nálunk új, erős rügyet hajt
Az iparpártolás-virág.

Magyar az angol-keserű is,
Amelyet ezután veszünk,
A németnek és Ausztriának
Belondja többé nem leszünk.

Ki mondja még, hogy versenyeznünk
Más nemzetekkel nem lehet?
Sok iparágban ime, máris
Lefőztünk minden németet!

Tudunk beszélni, szónokolni
Es énekelni jámborul,
Mikor az alkotmány egére
Köds sötétség ráborul.
Mártirokat gyártunk naponta,
S a kávéházak terraszán
Gyakorta busan felsóhajtunk:
Szegény hazám, magyar hazám!

Van iparunk . . . Már hogyné volna?
Ahol terem a rágalom,
S hol hazaárulókat gyártanak,
Van műhelyünk egész halom.
Turáni átok súlya rajtunk,
Nem is szűnik meg egyhamar:
Magyar ipar lett — sajna, — nálunk,
Ha két ember egymásba mar.

Van iparunk . . . A kávéházak
Szűkek lettek már szerfölött,
Uj kávéház-íparca vágnak
Az aradi házak között.

S mert kávéháznak parkett nélküli
Megélni rettenő bajos:
Sürgősen parkett gyárat állít.
Nadrágban dus Kótsis Lajos.

A kávéhoz cukor ha kellend:
Cukorgyár is lesz Aradon,
Es honi cukorkát ehét majd
Az asszony és a hajadon.
S ha honi pénztől teit zsebekkel
Az idegen bucsut veszen:
A fellendült ipar nevében
Gyönyör ül majd a nemzetem.

Tavasz van. Bontja tiszta szirmát
Az iparpártolás-virág.
Fehér, kicsiny tündérkezeknek
Az ápolása gondot ad.
Csak valahogy hozzá ne érjen
Mi annyi álmod tépe szét,
A magyar, a turáni átok:
A semmi tett — a sok beszéd!

Kell-e vajjon magyarítani, hogy soha erre nagyobb szükségünk nem volt, mint most? E hideg sötétségben látnunk kell egymást, akik édes anyánk gyermekeinek, egymás testvéreinek megmaradtunk. És látnunk kell, hogy sokan vagyunk, mert ez a legnagyobb erőnk, az egyetlen erőnk, amire bízó lélekkel és dacos büszkeséggel rámutathatunk. Föltüzzük magyar virágát a magyar lélek érzésének, e virágot, amelyen a hervadásnak semmi ereje se fog és álljuk a telet és várjuk a tavaszt.

Arad hölgyei ti járjatok elől!

A vashid feljárója.

(Ministeri leirat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 24.

Aradváros érdekeire nézve nagyfontosságú ministeri leirat érkezett tegnap a tanácshoz. A leirat az új vashid feljárójának nivójáról rendelkezik és az Óvár tér szabályozása szempontjából előnyösen oldja meg azt a régóta huzódó kérdést.

Az Óvár tér magasságának emelésére nézve a földmivelésügyi ministerium tudvalevőleg egy olyan tervet dolgozott ki, mely szerint a tér 210 méterrel lett volna emelendő, hogy egy nivón legyen a hid feljárójával. A város főmérnöki hivatala ezt a tervet — tekintve az Óvár tér körül elterülő részeket, amelyek ennek folytán épen annyival volnának alacsonyabbak — kivételmentlenül tartotta.

Virágh Lajos főmérnök a múlt hónapban fenn is járt a földmivelésügyi ministeriumban, ahol előadta aggodalmait a tervre vonatkozólag. A földmivelésügyi ministerium akkor azal indokolta meg ebbeli álláspontját, hogy a területnek nagy mértékben emelését szükségesnek látta, mert ez a vízmentli városrészeknél feltétlenül szükséges. Mindazonáltal a földmivelésügyi ministerium, Virágh Lajos főmérnök felvilágosítását folytán ígéretet tett, hogy a kérdést a város érdekeire nézve kedvezőleg fogja eldönteni.

Ezen ígéretének a ministerium tegnap érkezett leiratában eleget is tett, amennyiben engedélyezte, hogy az ujonnan építendő vashid feljárójának magassága az Óvár tér nivójára szállíthatassék le.

A hidépítéshez szükséges földanyagokat a hadügyminister tudvalevőleg ingyen hajlandó rendelkezésére bocsátani a városnak. Eddig azonban a katonai hatóság nem jelölte meg azt a helyet és a terület profilját, ahonnan a város a szükséges földanyagokat elhordhassa. A terület kijelölése végett a város átirta a temesvári hadtestparancsnoksághoz, hogy mielőbb tisztában legyen a földanyagok elszállításának költségei iránt.

Az ügyvédek napja.

(Jelentés a miniszterhez. — Az idegen címtáblák.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 24

Az aradi ügyvédi kamarának holnap rendkívül mozgalmas évi közgyűlése lesz. A kamarai titkár avatott tollából kikerülő jelentés, melyet előző években rövid tanácskozás után elfogadtak és az igazságügyministerhez fölterjesztettek, a holnapi közgyűlésen mind tartalmának, mind pedig fölterjesztésének kérdésében izgalmas, vagy legalább is heves vitát fog provokálni. Ennek oka részben az a rendelet, melyet Ploss Sándor dr., a Tisza-kormány volt igazságügyminister adott ki és amely a közgyűlésnek teszi köteleességévé a jelentés szövegének megállapítását.

A vita tulajdonképeni gyuananyagát azonban a politikai helyzet fogja szolgáltatni és az a bírálat, melyben Lányi Bertalan igazságügyministernek köjogi állását és működését részeseit fogják. A kamara tagjai egyet értenek abban, hogy az imparlamentáris kormány igazságügyministerre a kamarának sem támogatására, sem bizalmára nem számíthat. A vélemények csak abban a kérdésben térnek el, hogy a kamarának ily értelmű állásfoglalása dacára fölterjesztessék-e az évi jelentés vagy nem? Az e tárgyban március 3-án tartott előértekezleten a többség azon a nézetben volt, hogy a fölterjesztés mellőzendő, sőt többen voltak, akik azt javasolták, hogy az ez évi jelentésben a kamara ne is panaszolja föl az igazságszolgáltatás terén tapasztalt sérelmeket és hiányokat.

E nézetekkel szemben a holnapi közgyűlésen annak a véleménynek is kifejezést fognak adni, hogy a jelentés terjesztessék föl az igazságügyministerhez. Indokolásul azt fogják előadni, hogy a mostani imparlamentáris kor-

mányt rövidesen fölválthatja egy az országgyűlés bizalmát bíró kabinet és akkor az igazságügyminister, nem ismerve az aradi kamara panaszait, nem orvosolhatja azokat.

A közgyűlés napirendjének másik érdekes pontja az az indítvány, melyet Hosszu Ferenc dévai ügyvéd és társai az ügyvédi címtáblák magyar föllirata dolgában benyújtottak. A román ügyvédek tudvalevőleg megfőllebezték a kamara választmányának azon határozatát, hogy az ügyvédek csak magyar föllírású címtáblákat használhatnak. A királyi kuria azonban visszautasította a főllebeztést, mire a kamarának több román tagja olyan indítványt nyújtott be, hogy a közgyűlés változtassa meg a választmány határozatát, sőt azt kívánják, hogy a választmány azon tagjai ellen, kik azt a határozatot megszavazták, a figyelmi eljárás indíttassa meg.

Ertesülésünk szerint a román ügyvédek, különösen a hunyadmegyeiek, teljes számmal vonulnak föl a holnapi közgyűlésre, de indítványuk mégis jelentékeny kisebbségben fog maradni, mert a kamara tagjainak túlnyomó többsége egyértelműen állást foglal a románok javaslatára ellen.

Tulipán-kert.

Magyar nők mozgalma.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 24

Valami zsong Hunniában, az éjnapegyeni szelek idején, mikor rügybe szökken a tavasz energiája, de kivirágognak a lélek nagy érzései is. Azok az érzések, melyek megölték Caesart, meggyilkolták s feltámasztották az Igét, s elszabadították a forradalom furiáit is. Jöhet a tél a maga mindent megdermesztő fagyával, jöhet a természet halála, jöhet népeknek és lelkeknek dermedtsége, mikor a messze távolban elmósodnak célok, elfonnyadnak remények, elhomályosodnak kilátások, elerőtlenednek idegek, elmállanak energiák, de ha jön a tavasz, kába minden hatalom, ha azt hiszi, hogy visszatarthatja a visszatartthatatlant s hogy elsikkaszthatja, megakaszthatja az örök ritmus törvényeit, mely szerint fonnyadásra kikelet, éjszakára piros hajnal, lethargiára általános fölpezsdülés következik.

Nekünk volt telünk, így is, meg amugy is. Sőt amugy még most is van; dermesztő, sivár,

Találkozások.

II*

Írta: Kocsán János.

Az ősi udvarház kopott, mint a lakói. Nemcsak falait, kerítését viselte meg az idő; de belül is olyan dohos, olyan szomorú minden, mintha soha nem ragyogna át szobáin a napsugár és ablakai örökre bezárultak volna az őrök, balzsamos, tavaszi lég előtt.

A parkot leverte a gsz. Már-már csak mese talán, hogy valaha platánjainak árnyában ifjú, szerelmes szívek adtak egymásnak találkozót; s az édes, első szerelem lázas mámorában csókokat és esküt cseréltek. Esküt örök hűségről; soha ki nem alvó, örök szerelemről.

Mulnak az évek, évtizedek sorban.

Minden év elvisz valamit a szíve.

Az egyik az ifjúságot, a szív lázas hevűlését. A másik az álmokat, a színes tarka álmokat; a miket olyan jól esett szövögetni a leveleket hullató platánok alatt; visszatérő tavaszról; meleg, boldogságos nyárnak csillogó szárnyu, fényes szemű pillangóiról.

Minden év elvisz egy kincsét. És lopva, észrevétlenül otthagy helyébe mást. Az ifjúság bátor bizodalma helyébe a tépelődést. A ra-

jongó vágyak helyébe a csalódást. A ragyogó álmok helyett, éles, maró érzéseket lop a szíve. És a tavasz ragyogását, a nyár melegét lassanként homály, szürkeség tölti be. Nyirkos, hideg köd száll a szívre; a mindenéből kifosztott, csak keserűséggel teli szívre, mely már emlékezni sem tud.

Kora tavasztól késő őszig kinn ül Vera a tágas verandán.

Alant virágos völgy terül el.

Odább a távoiban komoly, méltóságos hegyek kéklenek, elfátyolozva valami végtelen könnyű lepellel, mely szürkén ereszkedik alá a büszke oromra.

Itt, e verandán nőtt fel Vera. Itt játszott, mint gyermek. Itt volt nagy leány. Talán itt dobbant meg először hangosabban a szíve. Ki tudná azt ma már?

Akkoriban, hej, lárma, vigasság volt itt mindennap.

Könnyű hintók, uri fogatok siklottak végig a platánokkal szegett homokos úton, mely a kitért kaputól az urilak elé vezetett.

A veranda se úgy nézett ki, mint ma, mikor itt is, ott is roskadozik minden. Ma egy léccet, holnap egy deszkát visznek el belőle a rossz cselédek.

De se baj, jó az Isten!

A vadszöllő, a folyondár buján nő ma is. Máról-holnapra felfut vigan a szu ette oszlopo-

kon, befutja a hajladozó tetőt. Elrejtí a szegénységet, a kíváncsi, a sopánkodva tekintető szemek elől.

Szegénység! Oh ti negyven krajczáros napszámért verejtékező boldog emberek, ha ti tudnátok, hogy mi az? Ti, a kik Husvét vasárnaponként irigy szemekkel vizsgáljátok ó dívatu selyem ruháját, csillogó kőszötyűjét a nemesi vén ház roskatag aszonyának! Oh, ha ti tudnátok mi a gazdaságban felnőtt, bőséghez szokott, meghajolni nem tudó, dacos lélek keserves nincsetlensége?! Ha olvasni tudnátok egy elhervadt arcnak megkeményedett vonásából? Ha kitudnátok olvasni azokból a könnytelen, büszke szemekből egy vergődő lélek néma irigységét, mely elkívánja tőletek a ti koldustarisznyátokat, csak avult selymével, ócska aranyával együtt oda adhatná cserébe a szép, a ragyogó napokra való emlékezését is.

Itt kötöget Vera. Vagy ölbe eresztett kezekkel ül és néz a messzeségbe, a kéklő hegyek felé. Vár.

A nap már alkonyodik. A szürke, ezüstös fátyol felszakad az eget vivő oromról. A hegyek mintha közelednének erre felé. Körvonalak élesebbek lesznek. A hűs áramlat, ami odafönn van otthon, lejjebb ereszkedik; de Vera nem veszi észre. A lelke a messzeségbe jár; öntudatlanul révedez. Elcsapong, szinte elválk a testtől. Kőborol rég ismert tájakon, százezer-

* A Találkozások közös címe egy Tarca ciklusnak, melynek első részét a múlt héten közöltük.

reményeket fonnyasztó. A fizikai világban azonban zsong mindenütt, ahol a természet rendje szerint zsongania kell. Az ibolyák már kibujtak, a primulák már ütögetik a fejüket s a gyöngygyöngyvirág a föld kemény kérgén keresztül is igyekszik a ragyogás, a verőfény felé. Legyünk nyugodtak, a haza lelkében sincs különben. Legyünk nyugodtak, március szent hónapja most sem fog elmúlni szépséges kikelet nélkül. Legyünk nyugodtak, ismét forradalom készül. És legyünk nyugodtak, ennek a forradalomnak nyomait nem vér és sír fogja jelezni, mert nem gyilkos fegyverekkel küzd, de ennél hatalmasabbal, a legtisztább hazafias érzéssel.

És mindenképpen nyugodtak lehetünk, mert ez az érzés nem magyar asszonyok szívében sarjadzott ki a legtisztábban, mint egyszerű ideális érzés, mely azonban — megfásák — elfog mindenkit, elterjed az egész hazára, behatol a palotákba s kunyhókba egyaránt egységbe olvasztja ezt az egész elalélt nemzetet, s ez az egység most vigasztal, új reményünk, hogy később záloga legyen szegény hazánk új, boldogabb korszakának.

Szimbóluma pedig ennek az érzésnek: a tallpán. Valóságos *trouvaille*, akárkinék sugták meg a jóságos égtek. Vátni fogjuk mindnyájan most is ezt a magyar virágot, s viselni fogjuk mindig, valahányszor boldogabb tavasz után áhítózunk, mint a hazafias vágyakozások örök szimbólumát.

A magyar asszonyok mozgalmáról a következőkben számolunk be:

Március 15-én egy hölgytársaságban a nemzeti föllendülésről volt szó s a társaság tagjai versengtek a lelkesedésben. Ugyanez a lélek töltötte el mindenkit az országban a megpróbáltatás e napjaiban? Ez a kérdés merült föl s szülte a gondolatot, milyen jó volna külső jelét viselni a nemzeti érzés lelkesebb voltának, hogy a testvérek a hazaszereteten az utcán, a templomban, a szalonban, a színházban, mindenütt egymásra ismerhessenek s legalább egy tekintettel üdvözölhessék egymást. A hölgyek elhatározták, hogy e végből közös jelvényt fognak viselni s viselésére ismerőseiket is buzdítani fogják.

Egy művész, *Burger* Lajos vállalkozott egy ily jelvény készítésére, melyhez a magyar népies díszítés vezérmotívumát: a *tulipánt* választotta nemzeti színekben. Az ötlet és kiví-

tele közt az ötletből eszme lett: nem lehetne e az ideális mozgalmat az egész nemzetre kiterjeszteni, ez ország minden lakosára rang, nem-, osztály, vallás, párt- és nemzetiségi különbség nélkül.

A művész ajánkozott az eszme ily kivételére, a jelvények előállítására és elterjesztésére pedig *Fischer* Emil fővárosi porcellángyáros, a magyar nemzeti ipar elsőrendű zászlóvivője, ha a hölgyek hajlandók a jelvények elterjesztésének patronátusát elvállalni. Az alulírott hölgyek erre lelkes készséggel vállalkoztak. Elsőbben is föltűzik maguk a jelvényt és kérnek mindeneket, hogy álljanak be a jelvény viselésével a hazaszeretetenek, a nemzeti vágyaknak, a magyar történelmi nagyságok kultuszának, minden magyar ügy: művészet, ipar, irodalom támogatásának e névtelen, szervezetlen, egységes, általános, eszményi egységébe.

Budapest, 1906 március 15.

Almássy Dénesné grófné, Almássy Györgyné grófné, Almássy Imréné grófné, özv. Almássy Kalmánné grófné, Andrássy Aladárné grófné, Andrássy Tivadárné grófné, Andrássy Sándorné grófné, Angyán Béiané dr. né, Apponyi Albertné grófné, Bánffy Györgyné báróné, ifj. Banó Józsefné, Baross Károlyné, Bartha Miklósné, Barkóczy Ilona báróné, Batthyány Franciska grófné, Batthyány Józsefné grófné, Batthyány Lajosné grófné, Batthyány Tivadárné grófné, Benes Józsefné, Bethlen Istvánné grófné, Beiczur Gyuláné, Beniczky-Batthyány Ilona grófné, Benyovszky Sándorné grófné, Bokay Arpadné, Czebrina Istvánné grófné, Czebrin Mária grófné, Cziráky Brszebét grófné, Cherin Ferencné, Darányi Gyuláné, Dessewffy Aurélné grófné, Dessewffy Emilné grófné, Fejérváry Czelesztin, Földes Béláné, Förster Aurélné, Gál Jenőné, Hadik Barkóczy Endréné grófné, Hadik Jánosné grófné, Hajniss Gézáné dr. né, Hammersberg Lászlóné, Hammersberg Miklósné, Holló Lajosné, Hoitsy Pálné, Hubay Czebrin Jenőné, Huszar Miklósné, Jekelfalussy Sándorné báróné, Jekelfalussy Zoltánné, Jusch Gyuláné, Kaas Ivorné báróné, ifj. Károlyi Gyuláné grófné, Károlyi Imréné grófné, Kállay Frigyesné, Kéty Károlyné dr. né, Lónyay Meyhértné grófné, Majláth Józsefné grófné, Moskovits Gézáné, Okolicsányi Dezáné, Ordódy Béiané, Palavicini Edéné ögrófné, Prónay Dezsóné báróné, Rauchbauer Matild, Révay Simonné báróné, özv. Ritók Emma, özv. Rudnay Józsefné, Sennyey Gézáné báróné, Semsey Lászlóné, Széchenyi Natália grófné, Széchenyi Imréné grófné, Széchenyi Viktorné grófné, Szederkényi Nándorné, Szerep Aladárné, Sztáray Sándorné grófné, Teleki Arvédné grófné, Tihanyi Béláné, Tóth Istvánné, Vay Adámné grófné, Vay Gáborné grófné, Vécsey Józsefné báróné, Végess Gyuláné, Wekerle Sándorné dr. né, Wesselényi Miklósné báróné, Wlassics Gyuláné, Zichy Aladárné grófné, Zichy Nándorné grófné,

szér elíratott emlékek romjain. Aztán megint visszatér. Ez vár. Valami rendkívülit, valami lehetetlent. Hogy mégegyszer — csak egy rövid pillanatra — visszajön, ami soha vissza nem jöhet többé.

A tavasz, az ifjuság fénye ragyogása tán? Istenem, egy gyötrelmes, kínos élet után ki gondolna még arra?!

Csak egy elkésett meleg sugara a boldogságos nyárnak. Egy kézszerítés, mely a világ minden kincsévei fölérne, mert azt mondana: — Mellted vagyok ismét. És ei nem hagyjak többé soha!

Egy férfikéz szorítása, mely bocsánatért könyörög.

— Nyomorult voltam, gyáva voltam, hogy itt hagytalak egyedül.

De amelyik mégis biztat, bátorít, vigasztal.

— A boldogság elvesztett édes percét vissza nem varázsolhatjuk. Folytassuk hát együtt a harcot az élettel. Nyarunk elveszett bár, de az őszi verőfény még bearányozhatja az alkonyatot. A megbánás a felújuló szeretet egy könnyecskéje kiengesztelhet olykor egy hosszú élet büneiért.

Vera vár.

El kell jönnie, noha ellene mond minden annak, hogy eljöhessen.

A józan ész. Az évek hosszú, szinte végtelennek tetsző sora, mióta elment. Az, hogy

hire-nyoma veszett. Mind mind ellene szól a sejtelennek, a hitnek, hogy valaha még eljöhessen.

Es mégis el kell jönnie
Kell.

... Es eljön bizonynyal.

Talán valahol messze tengereken túl ép így éget a vágy valakit, a ki itt hagyott mindent, a mi drága: hitvest, hazát, becsületet. S minden este, mikor leszál az éjszaka, a kísértő, a vádoló lelkiismeret egy édes gondolaton pihen meg:

— Haza, csak haza!

Talán utban is van már, betegem, összetörve, porosan az uttol. Vagy dőlcegen, üdén, fiatalos, büszke, kemény léptekkel. Ki ne ismerné meg azokat, ha az nem, aki lesi, várja, koppanásukat időlen idők óta már?!

Igen. Lesz egy őszi alkonyat. Mikor a vadszőlő utolsó levelei hullonganak s játszva kergeti őket az alkonyi szellő. Nem a csókok, — a sóhajások éjszakája lesz az. A könyeké, a zokogásé.

Mikor egy ősz, roskatag férfi egy törődött asszony fonnyadt kezét csókolja, könnyeivel öntözi és nincs számára más szava, mint az az egy, a mit a szó, ujjongva kap fel és visz a pláánakig:

— Vera, Vera ...

né, Zichy Béla Rezsóné drófné, Zichy Livia grófné, Zichy Meské Jakabné grófné, Zichy Rezsóné grófné, Zichy Vladimírné grófné.

A mozgalom célja a magyar nők lelkes közreműködésével minél szélesebb körű propagandát fejteni ki a társadalomban a nemzeti szellem és hazafias együttérzés hathatós megnyilatkozása s a magyar ipar védelme érdekében. E cél elérésére csak elvi általánosságban jelölhetjük meg azokat a főbb feladatokat, amelyeket mindenkinek szem előtt kell tartania, aki a mozgalomhoz csatlakozik.

1. Tüntető állásfoglalás minden nemzeti eszme, mozgalom és törekvés mellett s minél hathatósabb közreműködés arra, hogy semmi, ezzel ellenkező irányzat a társadalomban érvényesülni ne tudjon.

2. A megalkuvást nem ismerő nemzeti érzés ápolása a családi életben s főként a nevelés terén.

3. Minden lényűzésnek és nélkülözhető kedvtelésnek mellőzése mindaddig, míg a nemzetre szakadt „nyomor és szenvedés” enyhítésére van szükség, amennyiben a magyar kultur-törekvéseknek nem árt.

4. Minden, a nemzeti jelleg és önállóság előmozdítását célzó társadalmi, kulturális vagy gazdasági vállalkozás és kezdeményezés buzdító támogatása.

5. Első sorban saját példánkkal, de egyzersmind minél szélesebb körű agitációval való közreműködés arra, hogy a magyar ember lehetőleg minden szükségletét magyar termelőktől és iparosoktól, magyar eredetű cikkekkel szerezze be.

Mindenki, aki e mozgalomhoz csatlakozik, erkölcsi kötelezettséget vállal arra, hogy az ezekben körvonalazott célt töle kitelhető buzgósággal fogja szolgálni s ez erkölcsi kötelezettség vállalásának jelképekül megveszi és nyilvánosan viseli a mozgalomban résztvevők jelvényt; a magyar tulipánt, mely tetszés szerint választható háromféle kivitelben kapható. A mozgalom minden egyesületi jelleg és alapszabályszerű szervezés mellőzésével tisztán a bizalmas uton való személyes propagandára szorítkozik.

A sajtó ellen.

(Még egy rendelet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 24.

Ugy látszik, most a kormány teljes hatalmával a sajtóra vetette magát, amelynek szabadságát a legszélsőbb vonalakon is korlátozza. A lapok utcai elárúsítását tiltó rendelet után csak a napokban jelent meg a vasúti szállítást korlátozó rendelet, mely a hírlapok terjesztését akarja meggátolni s most *Kristóffy* József belügyminiszter újabb rendelettel szorítja meg a kolportázstól eltiltott újságok elárúsítását.

A rendelet, amely Aradváros és Arad megye hatóságához is megérkezett, itt következők:

Több oldalról emeltetett nálam panasz az iránt, hogy a hírlapok utcai elárúsításának eltiltása tárgyában kiadott 22200. sz. rendelet annak helyes értelme szerint végrehajtva nincs, mert a rendeletet akként ját-szák ki, hogy a lapelárusítók a hírlapokat csakugy, mint eddig, házakba, kávéházakba, korcsmákba és egyéb nyilvános helyekre járva megvételre ajánlják, azon állítással, hogy a lapokkal nem házalnak, hanem u. n. megrendelőnek horójják ki. Miután azonban a hírlapoknak széthordása csak tényleges előfizetők számára van megengedve és a házról-házra, üzletről-üzletre, esetleg még lakásról-lakásra járás mellett történő megvétel céljából való kinalás a házalás fogalma alá esik, felkerem Cimedet, hogy az összes hatóságokat és azok közegeit hivatkozott rendelet helyes értelmezéséről sürgősen értesíteni és szigorúan utasítani sziveskedjék, mikép a hírlapoknak házalás útján való árusítása eltiltva lévén, e rendelet végrehajtásának ellenőrzésére fokozott gondjuk legyen, a leírt módon való árusítását a lapoknak akadályoz-

zák meg és az ily módon árusítóktól a lapokat azonnal vegyék el és őket szigorú megbüntetés végett az illetékes rendőrhatalóságnál jelentésük fel.

Értesítem végül, hogy a szóban levő rendelet végrehajtásának ellenőrzésére a m. kir. csendőrséget is utasítottam.

Budapest, 1906. március 18.

Kristóffy.

Tudomásunk szerint Aradváros főkapitánya a rendelet alapján megejtette az intézkedéseket s a rendőrség az utóbbi napokban egy-két napi elzárásra el is ítélte két aradi lapkihordót, akik vendéglőkben árusítottak lapokat.

Nyolcvanöt törvényesítés.

Egy aradi tanító akciója.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

A nemzet munkásai közül a néptanítóknak jutott a legszebb feladat. Sajna vajmi ritkán lehet megemlékeznünk róla, hogy ezt a feladatot igazán a nemes hivatáshoz méltóan töltené be a kis fizetésű, sokszor nehéz anyagi gondokkal küzdő emberek valamelyike s annál inkább örömlőnkre szolgál, hogy az alábbiakban egy aradi tanító olyan akciójáról számolhatunk be, amely megérdemli a legteljesebb elismerést és dicséretet.

Lantos Miksa, a ségai városi iskola tanítója ma a következő beadványt intézte Aradváros tanácsához:

Tekintetes Városi Tanács!

A város ségai elemi iskolánál való működésem alatt azt tapasztaltam, hogy az iskolát látogató gyermekek többsége törvénytelen születésű. A gyermekek szülei nagyobbára cigányok, kik a város jóvoltából Ségában telepedtek le és napról napra jobban polgárosodnak. A kezelésre bizott kis gyermekek jövője érdekében, de nemzeti és kulturális országos érdekek szolgálatában is nem kímélve fáradságot sikerült rábírom a gyermekek szüleit arra, hogy a / alatt ide csatolt nyilatkozat szerint — késznek nyilatkoztak egymással törvényes házasságot kötve, hogy ez által gyermekeiket törvényesíthessék; de mindannyian szegénysorsuk lévén, ezt csak úgy tehetik, ha ebből reájok költség nem háramlik.

A midőn az illető párok és tőlük származott gyermekek pontos kimutatását 2) alatt ide csatolom tisztelettel kérem méltóztassék hivatalból intézkedni az illető házassulandók kihirdetéséről illetőleg az az alóli felmentesítéséről, a házasságkötések, anyakönyvezések és az utólagos törvényesítés tekintetében bejegyzésekről úgy, hogy az illető párok a bélyeg és egyéb költségek alól mentesek legyenek.

Arad, 1906. március hó 20.

Mély tisztelettel

Lantos Miksa,
ségai tanító.

Harcincöt vadházasságban élő házaspár irta alá a nemes érzelmű tanító által megszővegezett nyilatkozatot, amelyben törvényes házasságra való lépésüket bejelentik s az ezzel járó költségek elengedését kérik. A nyilatkozat így hangzik:

Nyilatkozat!

Mi alólirottak, számszerint harmincöt törvényes házasságon kívül élő pár, kik Aradváros Ségá külvárosában állandóan lakunk, Lantos Miksa aradvárosi tanító ur által felvilágosítottván azon hátrányok tekintetében,

melyek nem törvényes viszonyunkból származott gyermekeinkre háramlanak, gyermekeink érdekeiben késznek nyilatkozunk ki ki a maga élettársával törvényes házasságra lépni, hogy az utólagos házasság ténye által gyermekeinket törvényesíthessük.

Tekintettel azonban arra, hogy valamennyien szegény sorsuak vagyunk és a jelzett házasságkötéssel járó rendes kiadásokat fedezni képtelenek vagyunk, csak az esetben valósíthatjuk meg szándékunkat, ha a hirdetéssel, egybekeléssel és az anyakönyvi bejegyzésekkel (utólagos törvényesítés) járó költségek és bélyeg-kiadásoktól mentesítenénk.

Arad, 1906. évi március hó 19.

(Aláírások.)

Lantos Miksa áldásos akciója révén egyelőre nyolcvanöt gyermek jut törvényes névhez és harmincöt család jut egy lépéssel közelebb a polgárosultsághoz. A derék tanítót főlegesen külön is megdicséernünk: hisszük, hogy illetékes helyen amugy is méltányolni fogják e munkásságát, amiért a megérdemelt jutalomnak nem szabad elmaradnia.

Érdekes fordulat

a pénzhamisítók ügyében.

(Ujabb letartóztatás. — Rendőrség mint büntárs.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24

Az egész ország érthető érdeklődéssel várja az erdélyrészi nagystilű pénzhamisítás ügyében megkezdett nyomozás eredményét. Ismeretes, hogy a nyomozás eddigi adatai szerint a bünszövetkezet szálai messze kihúzódnak havasalji falvakra, erdélyrészi városokra, a Maros mentén egész Aradmegyéig és a banda összefogása ennélfogva sok időt vesz igénybe. A gyors nyomozást vezető Szöllösy Jenő dr. kir. alügyész és Rimóczy József dr. rendőrkapitány a kezük között levő adatokból remélik, hogy pár nap alatt a banda összes tagjai, mintegy 40-50 ember kézrekerül.

Különös szenzációja ennek a pénzhamisítási ügynek, hogy bele van keverve a tordai rendőrség is. A nyomozást tegnap előbbre vitte egy névtelen levél, melyet a kolozsvári rendőrkapitányság kapott Maros-Csapóról, Pásztóhy lakóhelyéről.

(A névtelen levél.)

Pásztóhy Aladár letartóztatott földbirtokos nevére Maros-Csapóra egy zárt levél érkezett. A maroscsapói postamesternek a levelet nem kézbesítette, hanem borítékba téve elküldötte a kolozsvári rendőrségnek. A levél tartalma egy újabb biztos nyomra vezető szálát juttatott a rendőrség kezébe. Az érdekes levél, melynek küldőjét már le is tartóztatták, a következő rövid, de súlyosan terhelő sorokat tartalmazta:

„Lemezeket nem tudtam beszerezni, találjáték kérek!”

A levél írója nem írta alá nevét. A levélbélyegző elárulta a küldés helyét: Segesvár.

A levél vétele után Szöllösy Jenő dr. kir. alügyész és Rimóczy József dr. rendőrkapitány a legközelebbi vonattal Maros-Csapóra utaztak, ahol újlag házkutatást tartottak Pásztóhy házában. Felkutatták az egész udvart, de sehol semmi gyanusát nem találtak. Ma még nem udható, hogy hol rejtették el a hamisító gépeket és lemezeket.

Az ügyész, a kapitány Maros-Csapóról egyenesen Segesvárra utaztak. Rövid idő alatt si-

került megállapítani, hogy a levél írója Wutkowszky Adolf 45-50 év körül cipésmester volt. Wutkowszkyt nyomban letartóztatták. Házmotázskor három darab hamis tizest találtak a lakásán. Wutkowszky a hamis pénzek felmutatása ellenére is megmaradt tagadása mellett. A nyomozás érdekében a rendőrség őrizete alatt Segesváron hagyták.

Visszajövet a nyomozó ügyész és rendőrkapitány betért Marosvásárhelyre, ahova Kolozsvárról már előzetesen detektíveket küldöttek. Marosvásárhelyen letartóztatás eddig még nem történt.

(A tordai rendőrség.)

Előreláthatólag óriási botránnyá fog nőni a tordai rendőrség részessége a bűnügyben. Bizonyítékok vannak már, hogy a rendőrségnek számos tagja nemcsak tudomással bírt a pénzhamisítókrol, hanem igyekezett a kolozsvári rendőrség nyomozó közegeit is félrevezetni és emiatt történt, hogy Tordán a nyomozás eddig nem járt a kellő eredménnyel.

Sőt ami több, rendőrségi emberek is gyanúsítva vannak, mint forgalomba hozók. Egyelőre azonban csak az a gyanu erősödött meg, hogy a pénzhamisítók egyik legnagyobb mestere Ifj. Balla József jegyzői irnok, aki a kolozsvári ügyészség börtönében külön cellában van elhelyezve.

(Jutalom a pénzhamisítók fejére.)

Az Osztrák-Magyar Bank, amelyet több százezer koronáig károsítottak meg a pénzhamisítók, négyezer korona jutalmat tűzött ki a hamis 20 koronások gyártó banda kézrekerítésére. A jutalmat előreláthatólag a kolozsvári rendőrség fogja megkapni.

Együttal kétezer korona jutalomban fogja részesíteni azt, aki a rengeteg mennyiségben forgalomban levő 5 koronások gyártóit az igazságszolgáltatás kezébe juttatja.

Ujházi a vurstliban.

(A pesti városliget. — Ez is művészet. — A seerelem iskolája. — A Mester mulat.)

Budapest, március 24.

Már nyílnak a völgyben a kert virágok és — nyílnak a ligetben a mutatványos bódék: a krajcáros circuszok, a hatosos arénák, a panoptikumok és a panorámák. És attól a perctől kezdve, hogy megnyitlak, — jól megy a dolguk. A vurstli mulatóhelyei mindig tele vannak; még most is: amikor pedig hideg szél süvít a fák között és a liget sétányai, virágos kertjei nem zöldelnek még.

Az isten tudja, honnan veszi magát ez a rengeteg nép: a vurstli publikuma. Mintha a földből nőne ki, úgy ellöpi ilyenkor a liget tereit és senkise tudja, hogy hová tűnik megint őszszel. Mert hogy vasárnaponként ezrével terem a ligeti bódék körül a nép, az istenadta nép — az érthető. Hiszen vasárnap kimenője van a pesti élet legnagyobb rabszolgájának: a szakácsnénak is. Vasárnap nagyságának öltözik a szobalány mulatni megy a pesztonka és mindenek leány; vasárnap kiürülnek a kaszárnyák, s a vurstliban hódít a huszár, a tűzér, a fuvvász, de még a szanitéc is! . . . Vasárnap! . . . De hoanon veszi magát ez a sok nép a hétközi délutánokon. Amikor elvégre mindenki el van foglalva és az üzlete után kell, hogy nézzen a pesti ember, ha kicsi, ha nagy! . . .

Nos tehát: a városligetnek egész külön társadalma van. Különös és sajátos társadalma van, amely különös és sajátos szabályok szerint él és — az ő hite szerint! — jól él. Ez a társadalom él-hal a — művészetért és a művészekért. Ez a társadalom pedig kicsiny igényű

és neki művészet a Barokaldi cirksza, meg a Frisch Ferenc varieté színháza, első hely husz, második tíz, harmadik csekély öt krajczár, gyerekek és katonák őrmestertől lefelé a felét fizetik! . . .

De ezt a különös társadalmat nemcsak az igen tisztelt csibészek teszik ki. A nagyobb kontingenst — az aranyifjúság adja. Még pedig a legaranyabb ifjúság. Kis gimnazista hírek itt tanulnak bele az életbe délutánonként és a Kis Színház habituéi mind innen vannak még a nagykorúság Rubikonján. Itt a rügyedző fák tövében szivódnak el az első cigarették; írónak az első versek; itt támadnak az első szerelmek, amelyeknek tárgya a zöldtrikós műlovarnő, a páratlan szubretteszke, — esetleg a kitudó erőművész is.

Nos hát: iskolának elég jó iskola. Csak éppen egy baj van a dologban. Az, hogy ez nem elemi iskolája az ugynevezett életnek, nem is gimnáziuma, hanem igazi egyeteme, amelyre csak érett embereknek szabadna beiratkozni. A vurstli az ő hétköznapi művoltában határozottan ártalmas valami. A pesti csemete sok mindent ott tanul meg és sok mindent ott gyakorol, amit pedig megtanulni és gyakorolni jócskán ráérne még! . . .

És mégis: milyen szép, milyen kedves ez a vurstli. Nekünk: kopasz, öregedő legényeknek a naiv gyönyörök eldorádója! Ahol még teljes ártatlanságában dívik az együgyűség! Ahol még ott tartanak, ahol a mi gyerekkorunkban is tartottak, csak hogy akkor nevetni tudtunk még, lángolni tudtunk még! . . .

A ma nap Ujházi mesterral jártam idekűnn. Ő persze minden bódéba benézett és a Kis Színház primadonnájának virágot is dobott. Ah, boldog Mester, — boldog ifjúság! . . .

De ne legyünk szentimentálisak. Nem való ez, ki is nevetnek érte, ki is csúfolnak vele. A vurstli ne keltsen fel az emberben semmi gondolatot, különös n az olyan emberbe' ne, akinek — nincsenek gondolatai. Mint most, — ime, — nekem! . . . F. J.

MULATSÁGOK.

(=) A felsőbb leányiskola ünnepélye. Az Arad városi által segélyezett *Magán Felsőbb Leányiskola* március hó 25-én és 26-án, az iparosház disztermében jólékonycélú ifjúsági ünnepélyt tart, melynek műsora a következő:

1. a) Grünfeld: „román” fisz dur, b) Stawenhagen: „caprice” zongorán előadja Singer Rózsi V. o. t. 2. „Bébé est malade” átdolgozta Arabian Klotild. Személyek: Madame Dömötör Margit II. o. t. Le doktor Hajek Irén II. o. t. Marie Jánossy Böske II. o. t. 3. Magyar Solo: lejtí Prlegi Margit II. o. t. 4. Prolog: a „Virágálm”-ról, szavalja Flesch Juliska V. o. t. 5. A „Virágálm” allegorikus játék versben, dalokkal és tánccal 3 felvonásban. Irta Tordai Grail Erzsé. Személyek: Virágtündér Lövy Rózsi IV. o. t. Rózsa Glück Ilona VI. o. t. Liliom Szabó Margit V. o. t. Rozmarin Gottlieb Adél V. o. t. Rezeda Kemény Margit V. o. t. Szegfü Mittler Margit V. o. t. Orgona Lövinger Ilona V. o. t. Viola Assael Margit IV. o. t. Bazsarózsa Singer Rózsi V. o. t. Tulipán Rosenberg Eszti V. o. t. Pipacs Neuwelt Eisa III. o. t. Gyöngyvirág Medvecky Bella II. o. t. Ibolya Schelly Hajnalka III. o. t. Nefelejts Decsi Lenke II. o. t. A táncoló kisvirágok: Binder Felicitas, Frankl Lily, Guttmann Irma, Hajek Irén, Kaufmann Jolán, Kellner Erzsé, Kövér Ilona, Kövér Böske, Lichtig Alice, Lövy Irénke, Pál Klári, Schwarcz Klári, Schór Margit, Szabó Klarisse, Szűcs Jolán, Stein Karola. Az énekkarban működnek: Dömötör Eszti, Duffner Mariska, Erdély Ottilia, Fetter Margit, Flesch Juliska, Freud Irma, Gottlieb Adél, Gulácsy Ilonka, Hageter Jolán, Hohn Mariska, Horváth Irén, Kemény Margit, Kilényi Irma, Kondor Anna, Kornfeld Klári, Laudár Cecil, Lőrincz Vilma, Probst Erzsé, Rácz Valéria, Schattelesz Erzsé, Vörös Magda.

Kezdeté délután 5 órakor. Belépő díj: I—VII. sor 2 kor., a többi sorban 1 kor., karzati ülőhely 1 kor., földszinti állóhely 60 fill. Jegyek kaphatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében és előadás előtt a pénztárnál. A tiszta jövedelem az aradi Kosuth szobor javára esik, részben torna és játék szerek beszerzésére fordítatik.

A Törzsasztalok melől.

A „Városi” Institoris-asztala.

A kávéházak és vendéglők a konzervatívus melegágyai. Már az elnevezésükön is megnyilatkozik ez. A Városi kávéház lehet száz esztendeig a Masánszker birodalma, az aradiak mégis a Zemplényibe járnak, ha oda mennek. A Tóth féle vendéglő körül egész káosz van. Négy ember közül az egyik a Wittmannba megy, a másik a Dobránszkyhoz, a harmadik a Kassba, a negyedik a Tóth vendéglőjébe; s kiderül, hogy mind a négyen egy céhoz tartanak. (Pedig azóta másik, igazi Wittmann is van: a Hungária.)

Különösen pedig a Városi kávéház népe roppant konzervatív. Mikor Masánszker ezt átvette, egyet és mást módosítani akart rajta, a mit a modern kor megkövetelt. Például az ajtóra ráíratta ezt: BEMENET—ENTRÉE Egy buzaügynök, mikor másnap reggel odament s ezt meglátta, így fortyant föl:

— No nézd csak . . . Husz év óta járok a Zemplényibe és most írják ki nekem, hogy hol van az entrée! . . .

És ilyen konzervatívizmus uralkodik a kávéházi törzs-asztalok körül. Egy-egy törzs-asztal hitbizományként száll át az öregekről a fiatalokra. A törzs-asztal szerzett jogot jelent, amelynek írásba foglalt törvénye nincs, mégis respektálják. A külföld népe ha idejön, nem érti meg, hogy Magyarországon miért ül mindenki külön asztalhoz s miért nem mer valamely asztal üresen hagyott helyére ülni? A magyar minden asztalban törzsasztalt lát s nem akarja az asztaltársaság tagjainak jogait háborítani.

Valóságos ós-asztal a törzsasztalok között a Városi kávéháznak üvegtermében (ezt aradi nyelven *szalatti*-nek nevezik) a bejáratól balra a fal mellett levő sarok asztalra, amelynek fején esténként *Institoris* Kálmán polgármester foglal helyet. Már mint főjegyző is itt ült. Mikor polgármesterré lett, azt mondák, hogy el fog maradni, nehogy minden ügyes-bajos ember ott zaklathassa. Nem maradt el: úgy látszik, a törzs-asztal szeretete legyőzte benne a zaklatásoktól s az interjúvokiól való félelmet.

Sok nevezetessége van ennek az asztalnak. Azt mondják, hogy részben ez tette színigazgatóvá Szendrey Mihályt. A mikor még színházi titkár és művezető volt, hűségesen idejárt,

hogy a Leszkaynak szóló kritikákat, szidásokat fölfogja. (Olyan engedőmes Prügelknábe nincs a Seremissimusok udvaraiban, mint aminő Szendrey Mihály volt.) Az asztal tagjai annyira megszerették, hogy mindenik egy-egy kortese lett Mihálynak.

Az asztaltársak között van és alelnökként szerepel Köller János, a kinél tspintatosabb bíró alig tett még szolgálatot Justitia istenasszony udvarában, Kabdebó János dr., aki mindenkinek „Muki bácsi”, Mandl Vilmos dr., a vállalatok idegen-vezetője, Babó Iván járásbíró, Tisch Mór dr., a népszerű orvos, ifj. Neuman Adolf, a ki nagy zivatarok idején is bekocszik a Buzsákból, csak hogy ott lehessen, Bácskay Béla dr., Darvas Lajos, — és még többen, a kik kevésbé pontos tagok. Egy időre elmaradt az egyik tag: Tedeschi Vici, — hanem a *szíve* majd visszahuzza. Tudniillik az a szíve, a mely bádogból van és cukrot meg szivarvéget gyűjt az árva javára s a mely az ő kezelésére vár.

Egyebekben alig változik ez az asztal. Leltári tárgy ez, a melyet bizonyára nagy értékkel vesznek föl olyankor, a mikor a kávéház gazdái változnak. Memcsak a tagok állandósága miatt, hanem annak a tisztelőnek révén is, a mely ezt a régi asztalt körülveszi.

A gyermekórház bizottsága.

(A Fehér Kereszt egyesület — a magyar ipar érdekében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Jelentős és Arad gyermekegészségügyére nézve, messze kiható haladást tett ma a Neuman testvérek alapítványából felépítendő gyermekórház ügye. Az egyesület ugyanis a gyermekórház ügyét rábizta teljhatalommal egy olyan *bizottságra*, amelyben meg van a biztosíték arra nézve, hogy a gyermekórház ügye most már a leggyorsabb lépésekkel fog a megvalósításhoz közeledni. A *Fehér Kereszt* egyesület ma délutáni közgyűlésén megválasztott bizottság olyan tagokból van összeválogatva, akikben a munka keretén kívül még szakértelen is párosul a gyermekvédelem iránti lelkesedéssel.

Ennek a bizottságnak lesz a feladata, hogy legközelebb már a gyermekórház részére szükséges telket a város törvényhatóságától kieszközölje. *Virágh* Lajos városi főmérnök magával hozta a közgyűlésre, annak a teleknek a helyszínrajzát, a melyet a tanács fogja vaslatba hozni. Miután a kórházi bizottság megalakítása folytán a gyermekórház ügye most már ennek a hatáskörébe tartozik, a közgyűlés plénuma nem foglalkozhatott behatóbban a telek ügyével, annál magvasabb és eredményesebb diskusszió fejlődött azonban ki a közgyűlés végeztével, amely alkalommal ugy *Institoris* Kálmán polgármester, mint *Posgay* Lajos dr. főorvos és *Virágh* Lajos főmérnök annak a meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a törvényhatóság most már meg fogja szavazni a kórházi bizottság által kérendő azt a telket, a mely a Varjassy József- és Kossuth-utcák szögletében, a Vágóhid-utca mentén és az Élővízcsatornának a város felőli részén fekszik. Ez a telek a legalkalmasabb gyermekórház céljaira, mert az ambuláns, bejáró betegek részéről igen könnyen megközelíthető. Ezenkívül a telek fekvése is olyan, mely a fertőző betegek ápolását teljesen veszélytelené teszi, amennyiben a fertőző betegek, pavilonját oly módon lehet — az Élővízcsatorna szélén — elhelyezni, hogy onnan a ragály semmiféle irányban tovább szarmanzni nem fog. Ilyen körülmények között valószínű, hogy a *gyermekórház még az idén* a

nyár folyamán tett alá fog kerülni, hirdetvén egyrészt a Neuman-család páratlan áldozatkész-ségét, rendeltetvén másrészt a szegény és in-gyeres gyógykezelésre szoruló gyermekek egész seregének megmentésére.

A közgyűlés másik tárgya az *iparpártolási mozgalom* volt, amelyvel szemben az egyesület arra a dicséretes álláspontra helyezkedett, hogy a mozgalmat nemcsak erkölcsileg támogatja, amennyiben a később megalakítandó iparpártolási tanácsba tiz hölgytagot a maga részéről ki-küldött, hanem a mozgalmat anyagi támogatás-ban is részesíti. Az egyesület ugyanis évi 50 korona szubvenciót szavazott meg a hoinapi nagygyűlésen megalakítandó iparpártolási hölgy-szövetség hazafias céljaira.

A közgyűlés lefolyásáról a következő rész-letes tudósítás számol be:

A közgyűlést *Salacz Gyula* helyettes elnök nyitotta meg, egyszersmind kimentvén *Urbán Iván* elnök elmaradását.

Ezután *Leitner Ernő* dr. egyesületi igaz-gató főorvos terjesztette elő, hogy a gyermek-kórház ügye anyira előrehaladt már, hogy a nehézkes szervezett közgyűlés helyett egy szű-kebb körű és szakértőkből álló *kórházi bizottság* megalakítása válik szükségessé, mely bizott-ságnak az lesz a feladata, hogy a gyermekkór-ház részére szükséges teket megszerezze, a pályázatot kilrja, a beérkezett pályázatok fölött döntse, a kórház adminisztrációját berendezze, a kórházi alapszabályokat és házirendet meg-állapítsa, végül a felszerelés körül a szükséges intézkedéseket tegye.

A főorvos előterjesztésére a közgyűlés a kö-vetkezőképpen alakította meg a bizottságot:

Elnök: Urbán Iván.

Helyettes elnök: Posgay Lajos.

Előadó: Leitner Ernő dr.

Jegyző: Hunyár Algernon.

Hölgytagok: Laczay Endréné, Stauber Jó-zsefné, dr. Borsos Béláné és Barkó Ferencné.

Férfitagok: a Neuman-család képviselője, továbbá *Parecz Gyula* dr., *Bácskay Béla* dr., *Borsos Béla* dr., *Fodor Ödön* dr., *Sarlot Domo-kos*, *Schill József*, *Virágh Lajos*, *Boros Vida*, *Szathmáry Géza*, *Exterde Kálmán báró* és *Szántó Gyula*.

A megválasztott bizottság már a jövő hét folyamán összeül, hogy megkezdi sok körül-tekintést igénylő munkáját. A Neuman-család v maga részéről valószínűleg végvári *Neuman Adolfot* fogja a bizottságba delegálni.

Ezután *Hunyár Algernon* titkár számolt az egyesületnek az *iparpártolási mozgalomban* ki-fejtett tevékenységéről. Megemlékezett arról, hogy holnap a nagy gyűlésen egy tisztán höl-gyekből álló iparpártoló hölgy-szövetség fog ala-kulni, a melynek végrehajtó szerve lesz az iparpártolási tanács. Eöbe a tanácsba a négye-sületek is részt vesznek tiztagu küldöttséggel. Javaslatára a közgyűlés eöbe az alakulandó ta-nácsba a maga részéről a következő hölgyeket delegálta: *Urbán Ivánné*, *Laczay Endréné*, dr. *Csernovics Diodorné*, dr. *Keresztes Gyuláné*, *Kin-tzig Jánosné*, özv. *Rónay Jánosné*, dr. *Műlek Lajosné*, dr. *Tisch Mórné*, *Stauber Józsefné* és *Kádas Kálmánné*.

Ezután még elhatározta az egyesület, hogy miután az iparpártolási mozgalomnak anyagi eszközökre is szüksége van, az agltáconális költségekhez a maga részéről *évi ötven korona* általányt szavaz meg. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Jelen voltak a gyűlésen *Urbán Ivánné* és *Salacz Gyula* elnöke alatt: *Aggölgyi Jánosné*, özv. *Abaffy Emilné*, özv. *Boros Beniné*, dr. *Borsos Béláné*, dr. *Csernovics Diodorné*, *Dániel Gábris*, *Dániel Ksmilla*, báró *Exterde Kálmánné*, özv. *Fenyves Ignácné*, *Gy-móthy Erzsébet*, özv. *Hudetz Ferencné*, *Kádas Kál-mánné*, dr. *Keresztes Gyuláné*, özv. *Kintzig Ferenc*

né, *Kintzig Gézané*, *Kintzig Jánosné*, *Laczay Endré-né*, *Lillenberg Sandorné*, *Probst Mihályné*, dr. *Robit-sek Gusztávné*, özv. *Rónay Lajosné*, *Rónay Dóra*, *Rihmer Anikó*, *Solymos Józsefné*, dr. *Szólósy Ist-vánné*, *Stauber Józsefné*, *Tegányi Gusztávné*, dr. *Tisch Mórné*, továbbá dr. *Bácskay Béla*, dr. *Borsos Béla*, dr. *Dálnoki Nagy Lajos*, báró *Exterde Kálmán*, dr. *Fodor Ödön*, dr. *Groszmann Jakab*, dr. *Hecht Arnold*, *Institóris Kálmán*, *Kilényi János*, dr. *Leitner Ernő*, *Pollák Ignác*, dr. *Posgay Lajos*, dr. *Rosenbaum Pál*, *Székely Salamon*, *Szombathelyi Sándor*, *Virágh Lajos* és *Hunyár Algernon* titkár.

Az aradi sóhivatal sikkasztója.

(Végtárgyalás akadályokkal.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24

Az aradi királyi törvényszék, amely mos-tanság gyakran foglalkozik olyan bűnügyekkel, amelyek visszanyulnak a múltba, s régi szen-zációkat elevenítenek fel. Hétfőn ismét egy ilyen bűnesettel teszi érdekessé a szürke tár-gyalási listát, melyen rendszeren apró lopások és más érdektelen ügyek szerepelnek. *Grau La-josnak* a sikkasztással és okirathamisítással vádolt só és vámhivatali tisztnek dolgal kerü-lnek a hétfői végtárgyaláson felszínre.

Grau Lajost annakidején elmozdították ál-lásából, mert több szabálytalanságot követett el, Osszeírás nélkül vette át a sószállítmányokat, nem mérette át őket, s a beraktározást is sza-bály ellenesen végezte. Ez azonban a kisebb baj volt. A sóhivatalnál ugyanis úgy adják el a sót, hogy bárcát állítanak ki a vevő részére. Egyik hivatalnok kiállítja a bárcát, a másik ki-szolgáltatja az árut. *Grau* azonban rendszeren *bárca nélkül* adott el sót, s a befolyt pénzt *saját céljaira fordította*. Néha megtette azt is, amint a vádirat mondja, hogy *hamis bárcákat állított ki* s ezekkel fedezte bűnös üzemeit.

A dologra úgy jöttek rá, hogy *Agocs József* zímándközi lakos panaszt tett *Vizi István* sóhi-vatali főnöknél, jelentvén, hogy ő 25 kilogram sót vett, de bárcát nem kapott. A megindult vizsgálat során kiderült, hogy *Grau Lajos* 35.374 kilogram sót sikkasztott el, 119 zsák-kal együtt. Ezzel 8765 korona erejéig megkáro-sította az államkincstárt.

Legutoljára október 27-én került tárgyalás alá ez az akkoriban elég nagy érdeklődést kel-tett bűnper. A megidézett tanuk valamennyien megjelentek s már elő is vették a bűnper ak-tált. Ekkor azonban *Grau Lajos* védője, *Nemess Zsigmond* dr. azzal a kérelemmel fordult a tár-gvényszékhez, hogy halasszák el a tárgyalást, mivel *oly rosszul érzi magát, hogy nem képes a védelmet ellátni*.

A törvényszék helyt adott a kérelemnek s az érdekesnek ígérkező tárgyalást *Nemess Zsigmond* dr. költségére *elhalasztotta*.

A régóta, majdnem 7 esztendeje huzódó bűnpörnek az az érdekessége, hogy a már számtalanszor kitűzött végtárgyalást eddig nem lehetett megtartani, mert a vádlott legtöbbször beteget jelentett. Hét esztendeje huzza már a felfüggesztett tisztviselő fizetésének két harma-dát, anélkül, hogy bármily ellenszolgáltatást nyujtana érte. Ha még néhány esztendeig si-kerül elhuznia az ügyet, a sópanama összes tanúi kihalnak, amint javarészüik már nem is él s akkor megtörténhetik az a furcsa eset, hogy *Grau Lajost* — felmentik. Ezzel azután velejárna, hogy fizetésének visszatartott egy-harmadát is ki kellene utalni, pedig a hiába huzott fizetés révén *Grau* az elsikkasztott öz-szegegen felül is tetemes summával károsította már meg a kincstárt.

Hogy a hétfői tárgyaláson ismét beteg lesz e *Grau*, az nem tudható, de előreláthatólag — nagyon beteg lesz szegény.

Javitják a vízvezetékét.

(Két új szűrőkészülék.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

A közönség köréből gyakran érkeztek pa-naszok az aradi vízvezeték igazgatóságához, hogy a víz zavaros és piszkos. Az igazgatóság figyelembe vette a panaszokat és módját ke-reste annak, hogy radikálisan véget vessen a vízvezeték körül támadt bajoknak!

A leghathatósabb eszköznek erre *két új szűrőkészüléknek berendezése* mutatkozott, ame-lyek a most üzemben lévő két szűrővel együtt elégséges lesz ahhoz, hogy a vezeték által szol-gáltatott víz kifogástalan tisztaságban jusson a fogyasztó közönséghez.

A két új szűrőkészülék beszerzése végett *Hajek Rezső*, a vízvezeteki részvénytársaság vezérigazgatója kintazott Angliába, ahol *Bel-Gross* szűrőgyárostól megszerezte az aradi víz-műtelepen használatban lévő két szűrőkészül-éknek tervrajzát. E tervrajzok alapján a rész-vénytársaság az aradi *Weitzer-féle* vaggongyár-ban elkészíttette a két új szűrőt, amelyeket a jövő hónapban már használatba vesznek.

A csőhálózatba kerülő víz szűrése tudvale-vőleg úgy történik, hogy a szűrőkben lévő ho-mok megtisztítja a vizet a salaktól és a piszok-tól és csupán a vizet bocsátja át. Ezzel meg van akadályozva az is, hogy a vízben lévő ide-gen anyagok a csövekben lerakódjanak és cső-mosás esetén a házivezetékeket megfertőzzék. A piszkos anyagot tartalmazó homokot azután kiveszik a szűrőből és mosásnak vetik alá. Az ilyen módon megtisztult homok ismét visszakerül a szűrőbe.

A szűrőkészülékekhez szükséges homokot eddig Angliából hozatta a részvénytársaság. A vízvezeték igazgatósága most érintkezésbe lé-pett magyarországi kőbánya tulajdonosokkal és kereskedőkkel és reméli, hogy ezentul a szük-séges homokot, melynek évi vételára tekinté-lyes összegre rug, Magyarországon is besze-rezheti.

Korteskedés a kulisszák között.

(Beesületsértés színészek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Nem mindennapi pörben szerepel egy Ara-don is ismert szegedi színész. A szegedi szín-társulat két tagja: *Palágyi Lajos* és *Csörtös Gyula* vádlottakként állottak a büntető járásbí-róság előtt, mert a szintársulat ügyelője, *Szalai Károly* beesületsértés miatt följelentést tett el-lenük. A pör még abban az időben keletkezett, amikor a szegedi társulatnál az Országos Szí-nészegyesület közgyűlésére küldendő képviselő-ket választottak. Három jelölt volt: *Palágyi Lajos*, *Fenyéri Mór* és *Szalai Károly*, akik kö-zül *Fenyéri* és *Szalai* választották meg. A választás után olyan kijelentést tett, hogy *Sza-lai*, mint ügyelő, presszionálta a társulat tagjait és azért nem szavaztak *Palágyira*. *Szalai* erre *beesületsértés* miatt följelentette a kollégáját. A jelentés szerint *Palágyi* ezt mondta volna az ügyelőről: „Aljas piszokság *Szalai*tól, mert visszaélt hivatalos hatalmával, s pressziót gya-korolt a szintársulat tagjaira, csak hogy reászavazzanak.” Ugyancsak följelentette *Csörtös Gyulát* is, mert ezt mondta: „*Palágyinak* minden szavát aláírom.”

A színészpört tegnap tárgyalta *Somlyódy István* büntető járásbíró. *Palágyi* kijelentette, hogy *bűnösnek érzi magát*, mert megsértette *Szalai*t, habár nem is ugyanazokkal a szavak-kal, amelyek a följelentésben vannak.

— Tessék elmondani, hogyan történt a dolog.

— Február 21-én választotta meg a színtársulat az országos színészeti egyesület közgyűlésére küldendő képviselőket. Hármukat jelölték: Fenyérit, Szalait és engem. Én nem fejtettem ki semmiféle akció a megválasztásom érdekében, azt hittem, hogy úgy is megválasztanak, mert én már régóta képviselő vagyok és a közgyűlésen ki is vitam azt, hogy a vidéki társulatoknál nem reggel 8 órakor, hanem 9 órakor kezdődnek a próbák. Ezért üdvözlő táviratokat is kaptam a kollegáktól. Csodálkoztam, hogy mégis megbuktam. Ezt azonban annak tulajdoníthatom, hogy Szalai rendkívül agitált a megválasztása érdekében s mint ügyelő pressziót is gyakorolt a tagokra, hogy ráadják a szavazatukat. Különösen a kar-személyzetet nyerte meg, mert azt mondta mindig: „Hasznod lesz belőle, ha rám szavazol.” Tudnillik az ügyelő azt jelent föl, akit akar és ha följelenti, kellemetlenségei származhatnak belőle az illetőnek. Én ezen fölháborodtam, elragadtam a szenvedélyem és azt mondtam, hogy „a szavazataidat piszkosan harácsolad össze.” Különösen azért neheztem rá, mert agitált ellenem, s azt beszélt rólam, hogy ne szavazzanak rám, mert én véresszáju vagyok.

Csontos Gyula kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert ő nem sértette meg Szalait. Azután még kihallgatták Róna Valér, Vámos Jenő és Kohári Pál tanukat, akik hallották, amikor Palágyi kijelentette, hogy ilyen emberrel, mint Szalai, nem is képviselné együtt a szegedi színtársulatot.

A bíróság még nem hozott ítéletet, mert Mészáros Gizát, Ebergényinét, Fenyéri Mórt és Mezei Pétert fogják kihallgatni.

Iparpártolás.

Az aradi hősnőkről egyszer irt Jókai; pedig, ha élne, az igazi aradi hősnőket most énekelhetné meg. Akkor csak Szegedinecz Péro lázadását kellett meghinsítani. Most nagyobb dologra vállalkoztak az aradi asszonyok: kiverni az osztrákokat. Nem az embereket, hanem a gyártmányait, a melyekkel bőkezűen elárasztanak bennünket, mialatt a magyarokat szidják.

Asszonyok csinálják az akció, de azért bizonyos, hogy nem lesz szeszély, se pedig változó divat. A korzón, a bálakon és esteken nem azt fogják nézni, hogy kinek elegáns, fényes, érdekes a toalettje, hanem azt, hogy kié — magyar. S a magyar asszonyok ennek az akciónak kedvéért egy német szót is megtanulnak. Azt, amit az osztrák és külföldi gyárosoknak mondanak, a mikor a lovagias magyaroknál üzletkötés érdekében tiszteletüket teszik:

— Hinausz!

Eötvös Bálintot elítélték.

(Sikkasztásért három évi börtön.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 24

A budapesti kir. táblán nagy érdeklődés mellett hirdették ki ma délelőtt az ítéletet Eötvös Bálint dr. ügyvédnek abban a bűnpörében, melyet ellene Kaczián Károlyné indított. Megjelentek a felek mind és Fernreisz tanácselnök nagy csöndben olvasta fel az ítéletet, amely Eötvöst bűnösnek nyilvánítja a büntetőtörvénykönyv 355. és 356. §§-ba ütköző sikkasztásban és ezért három évi börtönnel sújtja. Ez az ítélet tehát csak annyit változtat a törvényszék ítéletén, hogy az esetet nem csalásnak minősíti s hogy ennek megfelelően fegyház helyett börtönre szól. Az ítélet hallatára Eötvös elsápadt és annyira rosszul lett, hogy az elnök hamar leültette, nehogy összeessen. Az ügyész kérte Eötvös letartóztatását, a bíróság azonban szabadlábon hagyta.

Részletes tudósításunk a következő:

A budapesti kir. ítélőtábla I. büntetőtanácsában ma d. e. 11 óra után hirdette ki Fernreisz István tanácselnök Eötvös Bálint dr. előtt az ítéletet a Kacziány Károlyné által ellene emelt csalási ügyben, amelyért a budapesti törvényszék három évi fegyházra ítélte, de a kir. ítélőtábla sikkasztásnak minősítve a büncselekményt, Eötvöst 3 évi börtönre ítélte. A kuria pótlások indokából megsemmisítve az ítéletet, a kir. táblát új főtárgyalásra utasította. A tábla két napon át tárgyalva az ügyet, ma kihirdette ítéletét.

Annak előrebecsátása mellett, hogy a kir. ügyész a büntetés súlyosítása miatt felebbezett, a kir. ítélőtábla részben megváltoztatja a törvényszék marasztaló ítéletét s Eötvös Bálint dr. csalás helyett a sikkasztás büntetőben mondja ki bűnösnek, azért, mert a Kacziány Károlyné által 1899. november 26-án neki átadott 84.000 korona készpénzt jogtalanul elvitte, azért a tábla Eötvös Bálint dr. t 3 évi börtönre, 5 évi hivatalvesztésre s politikai jogainak ugyanily időtartamra leendő felfüggesztésére ítélte.

Az ítélet terjedelmes indokolása szerint az, hogy Eötvös dr. Darvas Béla neve alatt két költöt váltót peresített Kacziány Károlyné ellen s hogy végrehajtást vezetett 94.000 kor. erejéig ellene, miáltal Kacziányné vagyonának birtokába jutott, nem vitás. Azt a kérdést, vajjon való, vagy színlelt volt-e a Kacziányné és Eötvös Bálint dr. között kötött szerződés, amely hogy létezett, maga sértett s nem tagadja, a kir. tábla a lefolytatott főtárgyalás adatai alapján akként döntötte el, hogy ez a szerződés színlelt volt, s csak arra szolgált, hogy Kacziányné vagyonát Darvas Béla strohmanni közreműködésével magának megtarthassa.

Az ítéletben Baloghy dr. főügyész helyettes megnyugodott, Edvi-Ilés Károly védő és Eötvös Bálint dr. ellenben a Bp. 385. §. 1. a., pontja alapján semmisségi panaszt jelentettek be. Eötvös Bálint még a Bp. 384. §. 10. pontja alapján is, mert szerinte az ítélet rendelkező része sikkasztás büntetéről szól, indokolása pedig a hűlel kezelés büntetése ismérveit tünteti fel.

Ítélet hirdetés után Baloghy dr. főügyész helyettes Eötvös Bálint letartóztatását kérte a Bp. 141. §. 2. s 5. pontjai alapján, mert ellene most a budapesti kir. ügyészség öt rendbeli sikkasztás büntetéseért vádiratot adott be 27.000 kor. elsikkasztása miatt a vádtanácshoz, amely ezen ügyben f. hó 26-án tárgyalja a beadott kifogásokat. Továbbá azért, mert Szlavek dr. vizs-

gálóbíró elrendelte ellenne az előzetes fogvatartást hamis tanúszerzésért. Igaz ugyan, hogy a vádtanács tegnap Eötvöst szabad lábra helyezte azért, mert Günsberger terhelt vallomása tekintve erkölcsi züllöttségét figyelembe vehető nem volt s így hitelt sem érdemel. Tekintettel azonban, hogy hamis tanukat nem kaszinók gentleman világából szoktak szerezní, hanem a sötét Kloakák odulból, a vádtanács határozata — szerinte — nem állhat meg, s tekintve azt, hogy Eötvös ép ezen most tárgyalt bűnügyre vonatkozólag szerezte meg a hamis tanukat, letartóztatása indokolt. Végül felemlíti, hogy Eötvös az ügyvédség gyakorlatától fel van függesztve, rendes keresetforással nem bír s hogy mint intelligens ember ilyen súlyos börtönbüntetés elől előreláthatólag meg fog szökni.

A védő s Eötvös maga is kérte további szabadlábon hagyását.

A tábla fél egy óra tájban hirdette ki határozatát e tekintetben s elutasította a főügyész helyettes indítványát, Eötvös Bálint dr. továbbra is szabadlábon hagyva.

Új bérletrendszer

az aradi színházban.

(Páros — páratlan helyett A. B. C.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 24

Minden színházjáró előtt ismeretes, hogy az Aradon divó színházbérleti rendszernek óriási hátrányai vannak ugy a színdirektorra, mint a közönségre nézve. Még a régi időkben megmaradt és semmivel sem indokolható előszeretettel ugyanis a páratlan bérlethez fűzi a közönséget, mivel régen te volt divatban, hogy az összes bemutató előadások a páratlan bérlet napjaira estek. A közönségbe ennek folytán mintegy beleszűzött az a gondolat, hogy elegáns ember csak páratlan bérleti napokon megy a színházba.

Szendrey Mihály mindjárt igazgatói működése elején észrevette azt a veszélyt, mely ebben a szokásban rejlik. Ha ugyanis a bemutató előadások páratlan bérletben folynak le, a második — páros bérletben lefolyó — előadásokra alig-alig lehet közönséget toborozni a színházba. A direktor tehát azzal igyekezett ellensúlyozni ezt az állapotot, hogy a bemutatók javarészt eddig páros bérletben rendezte, azt gondolván, hogy így népszerűvé teheti ezt is. A mostani bérletknél megtörtént ugyanis az, hogy igen sokan nem kapván páratlan bérletet, egyáltalán nem béreltek a színházban.

Az igazgató igyekezete azonban kudarcot vallott. Igaz, hogy a bemutató előadások forszírozása által sikerült páros bérleti napokon is közönséget vonzani a színházba, de telet házakat az egész szezonban csak a páratlan napokon lehetett látni. Világos, hogy ez az állapot káros a direktorra nézve; de káros a közönségre nézve is, mivel sokan a szokásban rejő presszió hatása alatt nem jutnak hozzá, hogy egyik-másik darabot láthassák.

Ezeket a bajokat most radikális kurával akar segíteni Szendrey Mihály. Behozza a három A. B. C. bérletrendszert, amely mellett ugyan olcsóbb lesz a bérlet, mivel 100—100 előadás helyett 60—60—60 előadásra lehet bérelni, — de mivel a bemutató előadások egyformán megfognak oszlaní a három bérlet napjai között: egyikhez sem kötheti a közönséget sem előszeretettel, sem idegenkedés. Ha ez a rendszer életbe lép, el fog múlni az „elegáns napok” és „nem elegáns napok” közötti különbség megkülömböztetés, amely igen furcsa színpadban tünteti fel a mai demokratának esufolt társadalmunkat.

Szendrey Mihály már ki is bocsájtotta az őszi bérlésre való felhívást az A. B. C. rendszer alapján. A felhívás így hangzik:

Mélyén tisztelt uram!

Magyarország elsőbb rendű városaiban mindenütt átalakították a páros-páratlan színházi bérlést A. B. C. bérlésre, illetve a szokásos 100—100 előadás helyett 60, 60, 60, előadásra hirdetnek bérlést. E mindenütt a közönség és műsor érdekében bevált rendszert lépteti életbe ez év őszétől kezdve az Aradi Nemzeti Színház igazgatósága is. Tisztelettel felkérem, hogy a mellékelt oldalon nyilatkoznai méltóztassék, hogy melyik, vagy hány betűre méltóztatik bérlését előjegyezni, hogy a jelenlegi bérlők nyilatkozata után az előjegyzéseket elintézhessük. A bérlés összeg az őszi idény előtt eszközöltetik. Kiváló tisztelettel: *Az Aradi Nemzeti Színház igazgatója.*

Felvilágosítással tisztelettel szolgál a színházi pénztár.

A „rostélyos-király” leánya.

(Egy siketnéma kisasszony rejtélyes halála.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Bus elhagyatottságban, az emberektől elszigetelve, váratlanul mult ki tegnap reggel egy hajdan jól ismert, egykor jómódu szegedi család tagja. Jandó Berta a neve annak, aki elköltözött az élők sorából. Jandó Berta, a siketnéma kisasszony, 42 éves korában halt meg teljes egyedüliségben.

Az édesapjára, Jandó Józsefekre még sokan emlékeznek. Az árvizelőtti időben a leghíresebb korcsmárosa volt Szegednek. Mindenki ismerte a Jandó-vendéglőt, ahol a legjobb rostélyost lehetett kapni. Az idegen urak, akik a Jandó-vendéglőben megfordultak, elnevezték „rostélyos-király”-nak.

A nagy vagyonnal bíró vendéglősnek még másik nevezetességéről is tudtak a városban. Tudnillik, ő volt Szegednek a leggorombább korcsmárosa. Nem törődött azzal a „rostélyos-király”, ha akármilyen nagy ur állott is előtte. Ő kimondta a maga goromba viccét, ha mindjárt örökre kimaradt is üzletéből az, aki ellen a vastag tréfa irányult.

A nagy árvíz azután a többi jó szegedi alakokkal együtt elmosta Jandó Józsefet is. A „rostélyos-király” tönkre ment az árvíz alkalmával. Családja, amely addig mindig csak jóban részesült, a nyomornak nézett elébe s amikor a vendéglős meghalt, a családját sokat nélkülözött.

A családtagok közül az utóbbi években már csak egy siketnéma öreg leány maradt életben: Jandó Berta. Az elhagyatott vén leány a Szív-utca 5. számú ház egyik magános szobájában lakott már évek óta. Az öreg kisasszonyt a város tartotta el. Elhagyott kis lakásán valóságos remete életet élt. Hetekig nem mozdult ki és állandóan a bibliát olvasta.

A magános hölgy tegnapelőtt beteg lett. Mások, ha betegséget érznek, lefekszenek. Ő ellenkezően cselekedett. Kijött és jelekkel megértette a házbellekkel, hogy beteg. A lakók megszánták és levest adtak neki.

Reggel bementek a szobába és Jandó Bertát a földre hintett szalmák között hallva találták. Értesítették a rendőrséget, amely intézkedett, hogy a halott vén leányt a kórházba vigyék. Valószínűleg fölboncolják annak a megállapítása végett, hogy mi okozta halálát.

Bubics püspök fosztogatói. A titkár és a műkereskedő.

(A „megvesztegetett” nuncius.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 24

Mint már említettük, a fővárosi rendőrség nagy apparátussal lépett most fel Bubics Zsigmond, az agg kassai püspök fosztogatói, köztük főképp László Fülöp „műkereskedő” ellen és a főpásztor bizalmával visszaélő Hajnóczy József ellen. Az utóbbi tudvalevőleg titkára volt a püspöknek s minden lehetséges és lehetetlen módon sarcolta a hiszekegy főpapot s manipulációiban több segítőtársra volt. Ezek részint készpénzt, részint értékesíthető műtárgyakat bocsátottak rendelkezésre, természetesen mindig nagy haszon mellett.

A mai nap szenzációja különben az, hogy László Fülöpöt letartóztatta a rendőrség, Hajnóczy József elfogatása pedig szintén küszöbön áll.

(A kalocsai érsekség.)

Tegnap késő éjjel hallgatták ki László Fülöpöt, akinek Bubics Zsigmonddal szemben, bár az utolsó időkben a követeléseire nagyobb summákat kapott, még mindig 50.000 korona követelése van. Ennek az eredetét László érdekes módon ismerteti. Ma a védője, Várkonyi Oszkár dr. ügyvéd ugyanis egy beadványban erre nézve a következőket mondja el:

Bubics püspökkel elhitette Hajnóczyt a mult év nyarán, hogy kalocsai érsek lehet belőle, ha hajlandó erre a célra bizonyos összeget szánni. Mert szükséges, ha célt akar érni, Belmonte bécsi nunciusnak, valamint egy a Vatikánban élő kardinálisnak bizonyos summát juttatni. Az agg főpap elhitte ezt és Hajnóczy ezen a réven folyvást zsarolta. Bubics utóbb megsohalkalta az örökös pumpolást és éppen László Fülöphöz fordult — amint beadványában mondja — ezzel a levéllel:

Kedves László ur! Egy szívesre kérem. Az ügy nagyon kényes, de minthogy jellemes embernek ismerem, tudom, titokban marad a dolog. Puhatozja ki, vajjon igaz-e, hogy Hajnóczy a nevemben 20.000 koronát adott a nunciusnak, mert ez a szerencsétlen ember 2—3 hónapon keresztül több mint százezer koronát szedett már el tőlem. Ez borzasztó!

Bubics.

Ezzel a levéllel László azt akarja bizonyítani, hogy a püspök teljes bizalommal volt iránta. Ezt hangsúlyozva, még egy különös „bizonyítékot” hoz fel. Elmondja, hogy amikor utóbb elszámoltak, Bubics annyira meg volt vele elégedve, hogy ennek jeléül — homlokán csókolta és megáldotta. Ekkor történt volna az is, hogy engedelmet kapott 50.000 koronás követelésének a püspök brumeczi birtokára való bekebelezésére, amire felhatalmaztatván, az összegnek megfelelő váltókat visszaadta. Az erről szóló okirat Kassán, Kaszinczy Gyula dr. királyi közjegyző irodájában készült, miért is kéri ennek, valamint még Várady L. Arpád címzetes püspök, miniszteri osztálytanácsosnak és Bálint Vilmos ügyvédnek is a kihallgatását. Bálintnak tanuként való kihallgatása már ma délelőtt meg is történt.

László tanuhallgatást kér még arra, hogy Hajnóczy csakugyan az érsekké leendő kinevezéssel áttarta Bubics püspököt és erre mindig pénz kellett, egy más, szerinte megtörtént esetet illetőleg is. Amikor ugyanis ő azt a megbízást kapta, hogy nyomozzon a dologban, Hajnóczy egy alkalommal magához kérette a Hun-

gária-szállóban. Vele talált akkor egy papot, akit azonban megnevezni nem tud. Hajnóczy szoba hozta a dolgot s a pap mindjárt azzal állt elő, hogy a „dolgot szorítani” kell erősen, mert Rómában ellene dolgozik Kassa püspökének — Ottó főherceg. Hogy ezt a befolyást ellensúlyozzák, pénz kell. Erre Hajnóczy rögtön kért is Lászlótól, aki hitt a mesében, 15.000 koronát. A pénzt pedig ott nyomban átadta.

László végül azt a kérést terjesztte elő, hogy őt a prts. 138. §-a értelmében szembesítsék Bubics püspökkel. A püspök most Badenben tartózkodik s ott is fog a szembesítés megtörténni.

(Hajnóczy utban.)

Bércei Béla rendőrtanácsos és Ujhelyi József rendőrfogalmazó a hajnali órákig hallgatták ki a Bubics-ügyben terhelteket, akiknek egy részéből még az éjjeli kihallgatás során vádlott lett és letartóztatásuk csak azért maradt el, mert még néhány eddig kellőleg meg nem világított részletet kell szembesítések útján kideríteni, akkor azután, még a mai nap folyamán, a Budapesten tartózkodó fosztogatók egy része hűvösre kerül.

A vizsgálatot nagyon megnehezítette, hogy Hajnóczy József, a püspök bizalmasa, Monte-Carlót és vidékét boldogította tegnapelőttig, de most már elintézte a rendőrség az ottani hatóságokkal a dolgot és Hajnóczy utban van Budapest felé, talán már ma meg is érkezik és akkor a főkapitányság épületét csak akkor hagyhatja el, ha az ügyészséget látogatja meg. Hajnóczy ugyanis detektívek kíséretében utazik, ami annyi, mintha már le lenne tartóztatva.

Egy másik nehézsége a vizsgálatnak az volt, hogy amíg Hajnóczy az agg püspök társaságában tartózkodott, Bubics nem volt rávehető, hogy kifosztói ellen megtegye a főjelentést. Hets Odön dr. jogtanácsosnak azonban sikerült Hajnóczyt eltávolítani és mikor a vizsgálat kiderítette, hogy nemcsak a püspök magánvagyonát dezsmálták, de a püspökség javaiból is eltulajdonítottak 23 darab műtárgyat, a püspökség coadjutorát: Fischer-Colbrie püspök nevében pedig Tost Gyula akkori miniszteri tanácsos e miatt főjelentést tett, Bubics nem vonakodott tovább és Hets is főjelentette a fosztogató bandát.

Bércei rendőrtanácsosnak ezután már szabad keze volt és erélyesen folytatta a vizsgálatot és ennek eredménye, hogy ma nemcsak Budapesten történt letartóztatás, hanem Bécsben is lesz, ahol két műkereskedő szegődött László Fülöp budapesti műkereskedő mellé bűntársnak.

Ujhelyi József ma délelőtt tíz órára idézte be újra az összes gyanúsítottakat.

(László Fülöp letartóztatása.)

Ujhelyi József, a rendőri vizsgálatot vezető fogalmazó megállapította, hogy László Fülöp sikkasztást és csalást követett el. László mintegy 40.000 korona értékű butort és 30.000 korona értékű képeket adott el Bubics megbízásából, de a pénzt nem adta át. László arra is rávette Bubicsot, hogy stájerországi birtokára 50.000 koronás követelést betáblázhasson. László azt mondta az agg püspöknek, hogy a betáblázás csak színleges és védekezés a hitelezők ellen. Bubics erre közjegyzői nyilatkozatban beleegyezését adta a betáblázáshoz, holott Lászlónak semmiféle követelése a püspök ellen nem volt.

A rendőrség Lászlónak a bekebelezés körül követett eljárásában a család, a püspöki tárgyak eladásából származó, de el nem számolt pénzek megtartásában pedig a sikkasztás büntetését állapította meg és ezek alapján letartóztatta László Fülöpöt, aki más szedőjegyeket

is követelt el az agg egyházfeljedelem kárára. Így rávette Bubicset, hogy neki váltókat adjon át leszámítolás végett. László összesen 45.000 korona értékű váltókat kapott Bubicstől, de ezeket nem számította le, hanem magánál tartotta, hogy igazolhassa, miszerint a püspök adója neki.

A rendőri vizsgálat során beigazolást nyert, hogy a Lászlónál talált és elszámolásból származó nyugták csak színlegesek, mert késégtelenül megállapították, hogy László azokon a napokon, melyekről a nyugták szólnak, nem is járt a püspöknél.

A döntő bizonyítékok sulya alatt László beismerte, hogy a nyugták csak színlegesek, de azzal védekezett, hogy a nyugták színlegességéről a püspök is tudott, akit azzal bírt rá a színlegességre, hogy a nyugták alapján gyorsabban és könnyebben fog találni vevőket a butorokra és képekre.

Lászlót délután két órakor tartóztatták le és holnap átkísérik az ügyészséghez.

Hajnócsit is letartóztatják.)

Későbbi távirat jelenti: A mai kihallgatások ismét érdekes részleteket derítettek ki. Megállapítást nyert, hogy László Fülöp és társai nemcsak Bubic püspököt és a kassai káptalant, hanem az *Észterházyféle hitbizományt is meglopták*. Amikor a hitbizományt zárgondnokság alá helyezték és Bubicot nevezték ki gondnoknak, a hitbizományhoz tartozó összes kincseket Kassára szállították. A leltározásnál elfelejtettek egy nagy ládát fölvenni, mely tele volt régi műkincsekkel. A zárgondnokság megszüntetésekor a kincset újból visszaküldték, de a leltárból kifelejtett láda Kassán maradt. Ezt a ládát Hajnócsi egyszerűen ellopta, később pedig Lászlóval eladatta. László a ládában levő egyik gyűjteményt 80.000, a másikat pedig 120.000 frankért Párisban, Londonban és Amsterdamban eladta. A berlini Goldschmidt-égg László ajánlatára hajlandó volt 320.000 márkát adni a gyűjteményekért, de csak abban az esetben, ha László előadja a tárgyak származását. Minthogy László ezt megtagadta, a cég nem vette meg a műkincseket és ezért László kénytelen volt a tárgyak Londonban, Párisban és Amsterdamban eladni.

László még néhány év előtt szegény ember volt, ma pedig 800.000 korona vagyona van s egy négyemeletes háznak tulajdonosa.

Hajnócsi József tegnapelőtt utazott el Nizzából, tegnap Berlinben, ma pedig Bécsben időzött, mindenütt rendőri felügyelet alatt. Holnap Budapestre érkezik, ahol a rendőrségen rögtön kihallgatják és alkalmassint letartóztatják.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Tűzoltó-gyűlés Ujaradon. Az egyesült ujarad zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet, Ujaradon április hó 1 én, délelőtt 10 órakor az egyleti helyiségben tartja XXIX. rendes közgyűlését. Tárgysorozat: 1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két egyleti tagnak választása. 2. Az évi jelentés felolvasása. 3. Az 1905. évi számszámadás és leltár felolvasása és ezekre nézve a felmentvény megadása. 4. Az 1906. évi költségvetés megállapítása. 5. Tisztújítás. 6. Netáni indítványok. Schaffer Béla elnök. Klukovits Ádám titkár.

(*) Az Erzsébetvárosi agghonvédeket segélyező asztaltársaság kéri a tagokat, hogy minél számosabban jelenjenek meg a vasárnapi értekezleteken este 6 órakor.

osa.
a vend.

Szapáry László — hajótörött.

(A gróf és édesanyja életveszélyben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 24.

Szapáry László gróf, a volt fiúmei kormányzó, ismert vesztegetési afférja óta tudvalevőleg visszavonult a közélet porondjáról és azóta jachtjával szenvedélyesen hasogatja a tengerek hullámain. A végtelen vizeken való bolyongása közben, a tuniszi öbölben tegnap hajótörés érte Szapáry karcu jachtját és csak a hajóskapitány lélekjelenlétének és a gyorsan érkezett segélynek köszönhető, hogy a hajózó mánás és öreg édes anyja, Szapáry Géza gróf főudvarmester özvegye, a személyzettel együtt kimenekültek veszedelmes helyzetükből.

A szerencsétlenségről az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Cap Bon-ból táviratozzák: Szapáry László grófnak *Gitana* nevű jachtja ma éjjel Sidi-Dandtól három kilométernyire hajótörést szenvedett. Tízórhéten, köztük a gróf és anyja megmenekültek. Nyolcan, köztük a kapitány is még a hajón vannak. A hajótöröttek megmentésére olasz halászok mentek.

Tuniszból jelenti egy később érkezett távirat: A közmunkahivatal igazgatóságának *Tribulet* nevű jachtja, a melyen *Grubisich* osztrák-magyar főkonzul is volt, az este idehozta azokat a hajótörötteket, akik tegnap este Tuniszról északkeletre 80 kilométernyire hajótörést szenvedtek. Huszonötön voltak a hajón 17 én, köztük gróf Szapáry László és anyja, aki egész éj-

jel egy bárkán, nem ismerve a partot, a tengeren tévelyegtek, míg végre Sidi Dandnál partot értek. A többiek egy sziklához usztak, ahonnan szicillai halászok mentették meg őket.

Este érkezett tuniszi távirat még a következőket jelenti: A szerencsétlenség pillanatában a jacht parancsnokának első gondja volt, hogy Szapáry grófot és édes anyját megmentse. Ő maga hét emberével még akkor sem hagyta el a megfeneklett hajó fedélzetét, mikor gazdáját és az agg grófnőt már biztonságban látta. A szicillai halászok, kik néhány matrózt vettek föl egy kiszögellő sziklafokról, megvitték a hajótörés híreit Tuniszba és onnan kiküldték a *Triabiet* jachtot, amely teljes gőzzel sietett a hajótörést szenvedett *Gitana* megmentésére. A *Tribulet* jachton volt *Grubisich* osztrák-magyar főkonzul is és a mentő hajónak sikerült is a hajótörötteket rövid idő alatt Tuniszba szállítani. A *Gitana* utasainak semmi baja sem esett, a pompás jacut azonban siralmas állapotban van; bordái megroppantak és sok időbe kerül, míg kitarozzák a *Gitana*t, melyet a gróf Angliában vásárol, amikor megvált a fiumei kormányzástól és hosszú tengeri utra indult.

Budapestről táviratozzák, hogy Szapáry László budapesti palotájában nagy riadalmat keltett a hajótörés híre, de hamarosan megjött az a jelentés is, mely a gróf és anyja szerencsés megmenekülésének híreit hozta.

Atléták ünnepe.

(Disztorna. — Arcképleleplezés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Fényesen sikerült tornaünnepélyt rendezett ma este az Aradi Atlétikai Klub a polgári iskola tornatermében. A téli tornaszat eredményét mutatták be az atléták nagyszámu és előkelő közönség előtt, mely minden számot viharos tapssal jutalmazott.

Az ünnepély a tornaszok felvonulásával kezdődött, melyet igen ügyesen összeállított és precízen bemutatott szabadgyakorlat követte. A szabadgyakorlatok után különféle csoport tornaszatot mutattak be a tagok Molitorisz József sportosztályvezető és Neidenbach Odön vezetése alatt, melyek mindenike a legnagyobb tetszést keltette.

Az ünnepély sulypontját az egyéni versenyek képezték. A versenyek eredménye a következő: Növendékek versenye: 1. Steinfeld Géza. 2. Szigeti Jenő. 3. Lengyel Imre. Tagok versenye: 1. Mudra István. 2. Molitorisz József. 3. Neidenbach Odön. A verseny bizottság dicsőretekkel jutalmazta meg általános ügyességéért Péceely Béla növendék tagot.

A szép ünnepélyt lelkes szavak kíséretében Szathmáry János ügyvezető elnök zárta be.

A disztorna után az Atlétikai Klub helyiségében szintén szép ünnepély folyt le. A klub tagjai Szathmáry János ügyvezető elnök arcképét leplezték le, mint a klub második megalapítóját ünnepelve. A helyiség fel volt díszítve délszaki növényekkel, míg a hatalmas képet babérkoszorú övezte.

Az ünnepélyre meghívott elnököt Szathmáry Lajos alelnök üdvözölte, meleg szavakban emlékezve meg érdemeiről. Beszéde alatt az arcképről lehullott a lepel és a tagok lelkesen ünnepelték az elnököt. Az ünnepi beszédet ifj. Vas Gusztáv titkár mondotta, aki szépen méltatta az ünnepelt érdemelt, igazolva azt, hogy a klub falain kívül az ország sportjainak fel lendülésében is része van.

Az ünnepélyt bankett követte, melyen a tagok igen nagy számban vettek részt. A remek kivitelű képet Weiss Hugó készítette.

Sherlock Holmes Tokányéknál.

I.

Arad, március 24

(Történik Tokány Izidor u-i házában a szalomban. Jelen vannak: Tokány Izidor, Tokány Izidorné szül. Fannenbaum Melanie, Tokány Armand és Brézele Taksony. Idő: Egy nappal Tokány Lőncsike lakodalma után.)

Tokányné (Idegesen össze vissza hány mindent a szalomban. Lehajol a diván alá, eltolja helyükből a székeket, fölemeli a pamlagpárnákat, kinyitja a zongorát, kutat a szőnyegek alatt, keres a függönyök mögött): Nincsenek, nincsenek. És ha a fejemet összetöröm, akkor sincsenek.

Tokány (A karosszékekben ül és kényelmesen pipázik. Az asztalán egy nagy halmaz távirat fekszik előtte, melyek felvannak bontva s amelyeket ő, úgy látszik, már másodszor olvas el): Nagyszerű, úgy élek én, hogy nagyszerű. Egyik zsenialabb, mint a másik . . . Hja, Tokányéknak sietett gratulálni mindenkinek . . . Itt van az Ugron Gábortól, itt van a Zichy Nándortól, itt van a Vázsonyi Vilmostól, itt van az Andrássy Gyulától, itt van a . . . a . . . Práger Izsáktól . . . Pfu! (Kihuzza a táviratot a többi közül és behajítja a kandelóba.) Itt van a Wlassits Gyulától, itt van a Darányi Nácitól, itt van a Bánffy Dezsőtől . . . Ezek gratulációk! Mi? . . . Nu és még itt van Sümegi Vilmostól, aki nem nagy kapacitót ugyan, de telegrafirozni szépen tud. Felolvassam? Mért ne olvasnám fel? . . .

Tokányné (Arad. Brézele Taksony polgártársnak Tokány Lőncsike honleányával történt egybekelése gyökere legyen egy terebélyes fának, melynek gyümölcsei és virágai mindig jó illattal töltsék be a családi tűzhelyet. És ne jusson eszébe se a menyasszonynak, se a vőlegénynek, hogy néha a házas életben is jól esik az exlex. *Sümegi*, a felosztott. . . No mit szóltok hozzá? Ez egy fej, ez egy zsenialitét!

Tokányné (Mintán az összes ruháinak zsebeit kiforgatta, a kandalló tetején kezdi el a keresést): Nincs és ha szétngrom, akkor sincs meg. Reggel letettem ide, akkurat tudom, hogy ide tettem le az asztalra és most nincs.

Tokány (zavartalanul kéjjeleg a táviratok között): Ah, itt van a barátom is a csornai prépost, itt van Kornfeld Zsigmond, itt van Pless Mórítz . . . Mit keres itt a Pless Mórítz? Ki vele! (Behajítja a kandallóba).

Tokányné (Lehajogja a könyvszekrényről a könyveket, fölfordítja a kotta tartót, eltolja helyükről a foteleket): Nem találom. És ha az epómet ki-mérgeledöm, akkor se találom.

Tokány (Föltékel a táviratok közül): Mit keresel te Melanie?

Tokányné (Félajultán dől le a pamlagra): Mit keresek? Azt kérdezed te, hogy mit keresek? Dél óta keresem már a kulcsaimat, és ő most kérdezi, hogy mit keresek. Izidor, tetőled meglehet pukkadni.

Tokány (Elgondolkozva): Haj, haj, Melaniekám édes, szép volt a tegnapi nap. Azt beszélik a városban, hogy olyan lakodalom, mint a Lőncsikeé, Aradon még soha nem volt itt . . . Mit szólsz ahhoz a kocsi-vonalhoz?

Tokányné: . . . Kerestem az asztalon, az asztal alatt. Kerestem a pamlagon, a pamlag alatt. Hiába, minden hiába.

Tokány: . . . Mit szólsz ahhoz a nobilitéthez, amivel a Lőncsike fellépett? És mit szólsz ahhoz a beszéd pompához, amit a főrabbi véghez vitt? Ugy meghallgatni egy beszédet, mint a menyasszony tegnap meghallgatta, hidd el nekem Melanie, azt csak egy Tokány Lőncsike tudja . . . És a tabledot! Azt gondolod te, hogy az egy bolondság volt? En már sok tabledotot ettem életemben, de olyan fájat, olyan nóbelt még soha nem ettem . . . Aki nekem jó gyerek, az állítsa ki a leánya lakodalma a Spitzerrel a tabledotot.

k
v
a
N
re
já
n
b

Ha csak a becsületelem vezet volna el!

Tokány: Hát akkor mi vezet el Taksony-kám?

Brézele Taksony (Sakál módjára ordít): . . . A hozomány! A százezer florin! Elveszett a hozomány! Oda van a százezer forint! Egyszer nősüljek én meg!

Tokány, Tokányné és Tokány Armand (Az ijedségtől mintegy kővé meredten néznek Brézele Taksonyra).

Brézele Taksony: Már elindultunk Velencébe . . . Olyan szép volt az élet . . . Mikor aztán meg tapogattam a zsebeimet, láttam, hogy nincs.

Tokány Armand: Mindenütt kerested?

Brézele Taksony: Az erszényemben, a zsebemben, a kabátom belésében, mindenütt, mindenütt.

Tokányné (Kezeit tördelve): Nu, nem mondtam nektek, hogy a mi házunknál történik valami. Előbb a kulcsok vesznek el . . .

Tokány Armand . . . Azok mindig elszoktak veezni!

Tokányné: . . . Azután a datolya-torta lesz olyan, mint az epe; mest pedig a hozomány van oda. (Sirva borul Tokány Izidor vállaira).

Tokány Armand: Papa, ennek a fele sem tréfa! Itt tenni kell valamit.

Tokány: (Egy könyecseppet törül ki szeméből): Mit?

Tokány Armand (Gondolkozik néhány percig): Meg van! El kell hozatni Sherlock Holmest.

Tokány: Ki az?

Tokány Armand: Te nem tudod? Az egy híres angol detektív.

Tokány: Kell a fenének.

Tokány Armand: De papa kerlek, az a Sherlock Holmes meg fogja találni a kulcsokat . . .

Tokányné (Főlemeli fejét Tokány vállairól) . . . Es leleplezi a datolya tortát . . .

Brézele Taksony (Csendesesen sirdogálva) . . . Es ki fogja kutatni, hogy merre van az én százezer forintom . . . Egyszer nősüljek én meg!

Tokány: Akkor se kell Ha nekem detektívre van szükségem, itt van Aradon a Mátyás, minek menjek én Londonba?

Tokányné (Erélyesen a férjéhez): Fogsz neki küldeni egy szép telegramot.

Tokány: De Melanie . . .

Tokányné: Semmi de, semmi Melanie. Fogsz neki küldeni egy szép telegramot!

Tokány: Muszaj?

Tokányné: N'na, nem muszaj!

Tokány (Rövid gondokozás után): Nu, akkor elfogom küldeni neki a Sümegi telegramját.

* *

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Tiszt urak a zárdában, operett. Este: II. Rákóczi Ferenc fogsága, színmű. (Páros bérlet.)

Hétfő: Baccarat, színmű. Dentler-nővérek svéd táncosnők föllépte. (Páratlan bérlet.)

Kedd: A csöppség, vígjáték. Dentler-nővérek svéd táncosnők föllépte. (Páros bérlet.)

Szerda: Válás után, vígjáték. Dentler-nővérek svéd táncosnők föllépte. (Páratlan bérlet.)

Csütörtök: Boszorkányvár, operett. Németh János búcsúföllépte. (Páros bérlet.)

Péntek: A koldusgróf, operett. Bemutató előadás. (Páratlan bérlet.)

Szombat: A koldusgróf, operett. (Páros bérlet.)

* **A jövő hét műsora.** Vasárnap délután a nagy sikerrel felújított mulatságos operette: *Tiszt urak a zárdában*, este pedig *II. Rákóczi Ferenc* fogsága történelmi színmű kerül színpadra. Hétfőn a *Dentler* nővérek világhírű svéd táncosnők első fölléptével a *Baccarat*, kedden *Dentler* nővérek második fölléptével a nagysikerű *Csöppség*, szerdán *Dentler* nővérek utolsó fölléptével a *Válás után* van műsorra tűzve. Csütörtökön *Németh János*, az aradi színház volt tagjának búcsúfölléptével a *Boszorkányvár* operett kerül színpadra. Pénteken lesz a bemutatója a Budapesten eddig már közel hetvenszer adott, rendkívüli sikerű *Koldusgróf* operettnek, amely még hosszú ideig fogja a Magyar Színház műsorát uralni. Szombaton a *Koldusgróf* másodszor kerül színpadra.

* **Dentler nővérek.** A híres svéd táncosnők legutóbb Szegeden léptek fel, ahol a kövekezőket írták róluk: A darab első felvonása után *Dentler* nővérek produkálták táncművészetüket. A két széke hölgy közül határozottan a nagyobb a szebbik, ellenben a kisebb a talentusabb, a művészebben táncoló, a kéttagnú kis társulat „star” ja. Bevezetőül egy „lábnújhegy tánc” ot lejtettek a kisasszonyok, baletprodukciókkal alalános tetszést aratva. Ezután a kékvókot, az igazi kékvókot mutattak be, sok temperamentummal, hatásosan, majd egy graciózuosan ellejtett „pas de deux” után spanyol boletót táncoltak Végül pedig egy szédületes ügyességgel és szédítő gyorsassággal eljárta u. n. „szélvész tánc”-al ekkora tapsorkánokat keltettek, hogy a kíméletlenségig halás közönségük e tánc újbóli, sőt harmadszori ellejtésére is kényszerítette a fárasztó művellettől láthatóan kimerült ifjú hölgyeket.

* **Aradi festő a nagykiindai tárlaton.** *Nagykiindán* az elmúlt héten nyílt meg a *Nemzeti Szalon* műkiállítás. A sikerült tárlaton egész sorág hírneves művész szerepel. Bennünket már azért is közelebből érdekel e tárlat, mert azon *Uferbach* Jenő, az aradi festőművész is szerepel genre-képével. A kritika általános elismeréssel emlékszik meg *Uferbach* képeiről. A kiállítók között vannak többek között: Fényes Adolf, Zemplényi, Gatz, Baditz, Hegedűs László, Edvi Illés Aladár, Rubovits, Kézdi-Kovács, Rippl-Rónai és mások.

* **Peterdyné Párisban.** Miss *Mary Halton*, az ősmert angol szubrett, a jövő színházi évadban ismét eljön Magyarországra vendégszerepelni. A művész a Népszínházban egy szá-

mára készült nagy operettben fog magyar nyelvű játszani. Címe: *Peterdyne Périsban*, szerzője: *Szomorj Emil*. Az operett a Népszínházban szeptember közepén kerül színre. A népszínházi előadások után Miss Halton azt tervezi, hogy új magyar szerepét a nagyobb vidéki városokban s így Aradon is eljátsza.

* „Hárman“ címen könyvet adunk ki. A címe az a magyarázata, hogy hárman írjuk. Nem azért fogtunk össze hárman, mintha bármelyikünk is félne magában elindulni De mert egy darabig együtt vezetett az utunk. Ami ezen a közös úton a lelkünkben fakadt — a legszebbet, a legerősebbet — adjuk itt. Egy közülünk verset ad, kettőn kötetlen beszédben szólunk a közönséghez. Novelák és versek lesznek a könyvünkben. Ajánljuk mindazok figyelmébe, akik a fiatal írók lépéseit szeretik megfigyelni. A könyvünkhöz Rippl Rónai József festőművész rajzol címképet. A „Hárman“ május hónapban fog megjelenni és 2 korona lesz az ára. Aki meg óhajtja rendelni, az sziveskedjék az előfizetési pénzt a „Somogyvármegye“ szerkesztőségébe (Kaposvár) címezve mihamarabb elküldeni. *Havaszi Lajos, H Szederkényi Anikó, Göndör Ferenc.*

A kabát-tolvaj.

— Megtörténet. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Aradon három nap óta több-kevesebb sikerrel kabát-tolvajok működnek, akik olyan ügyesen végzik dolgukat, hogy sem a kávéházak, sem a vendéglők alkalmazottai, de még a rendőrség sem képes elcsipni őket. Szerdán a *Városi kávéház*ban „működtek“ az ötletes tolvajok, akik a munkamegosztás nemes elvét kitűnően áttudják vinni a gyakorlatba. Az egyik közülük bemegy a kiszemelt helyiségbe, a másik pedig egy kapu alatt várja a zsákmányt, amely rendszerint egy jól bélelt bunda képében jelenik meg, rosszabb esetben pedig — kiszolgált übercáher.

Tegnap már majdnem sikerült a kiváló tehetségű tolvajok kézrekerítése. A rendőrség ugyanis értesült, hogy a tolvajok délután négy órakor az *Abbázia kávéház*ban fognak garázdálkodni. Erről értesítették *Kovács Arturt*, a kávéház tulajdonosát, aki minden óvintézkedést megtett, hogy a kabát-tolvajlások ne sikerüljenek. A kabátokra az egész délután folyamán két pincér ügyelt, közben pedig árgusszemekkel kuatták a belépő vendégek között a tolvajt. A kapitányság egy rendőrt küldött ki a kávéház elé, aki kívülről szintén buzgón figyelte a kávéházbéli eseményeket, hogy a kellő pillanatban előtérbe lépjen.

Pontban négy órakor egy kabátnélküli, alacsony termetű, intelligens megjelenésű ur állított be a kávéházba. Körülnézett a helyiségben és némi gondolkodás után egy sarok-asztalnál foglalt helyet.

— Barna kávét hozzon, habbal.

A pincér elhozta a kávét, amelyet az idegen immel-ámmal fogyasztott el. Azután átlapozott egy pár napilapot és fél öt óra tájban távozni készült.

— Adja ide a kabátomat, szóló parancsoló hangon a pincérhez.

— Melyiket? — kérdezte a pincér.

— Azt a sötétzöldet, ott a harmadik fogason.

— Bocsánat, ez nem uraságodé, az Welsz uré. Uraságod kabát nélkül jött.

Az idegen csudálkodást színlelt:

— Kabát nélkül jöttem? ... Meg lehet ...

Ugy látszik, elhagytam valahol ...

E kijelentés után pedig nyugodtan távozott a kávéházból. A pincérnek csak az idegen ur távozása után jutott eszébe, hogy a más kabátját a követelő vendég valószínűleg az

Aradon garázdálkodó kabát-tolvajok egyike volt és hogy — le kellett volna fűlelni.

A kabát-tolvaj letartóztatására kiküldött rendőr pedig a késő esti órákig buzgón figyelte a kávéházban történeteket, hogy a kellő pillanatban előtérbe lépjen ... Azután, mint aki jól végezte dolgát, jelentette az inspektor tisztnak: — Alálasson jelentem, semmi sem történt.

A Házat összehívják.

(A politika eseményei.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 24.

A politikában most a rémhírek divatosak. Mozgósításról ír az egyik lap s miután nem cáfolták meg, híret fontartja. A másik lap a toborzásnak egy újabb nemét fedezi fel és ezt sem cáfolják meg. És így tovább — a rémhírek egész selege lát napvilágot, anélkül, hogy ellenőrizhetni lehetne a hírek valódiságát.

Boda Dezsőnek főkapitányya való ki nevezésével kapcsolatosan ma ismét az a hír terjedt el, hogy *Kristóffy József* belügyminiszter távozik és utódja *Rudnay Béla* királyi biztos lesz.

Választások lesznek.

A *M. H.* beavatott forrásból arról értesül, hogy a *képviselőválasztásokat a törvényes időn belül kiírják*. E forrás szerint a választásokat elrendelő és az országgyűlést egybehívó királyi kézirat a hivatalos lap *április 9-iki* számában fog megjelenni. Kormánykörökben még nem erősítették meg ezt a hírt.

A pénzügyminiszter a királynál.

Bécs-ből jelentik, hogy *Hegedüs Ferenc* pénzügyminiszter tegnap este odaérkezett és ma délben kihallgatáson volt a királynál.

A pénzügyminiszter utazása a kormány pénzügyi műveleteivel is összefügg.

Közgyűlés az utcán.

Marosvásárhely-ről táviratozzák: A *Farkas Albert* felfüggesztett alispán által mára összehívott közgyűlést *Vasáry János* királyi biztos betiltotta, mire a bizottsági tagok a megyeházáról kivonultak az utcára, ahol a csendőrség utjokat állta. *Farkas* elkiáltotta magát: „A közgyűlést megnyitom“, de a csendőrök az utcán való gyűlésezést megakadályozták, mire a bizottsági tagok az egyik vendéglőbe vonultak, ahol megtartották a közgyűlést.

A pénzügyigazgatók a miniszternél.

(Nem lesz adóbehajtás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

A minap az ország valamennyi pénzügyigazgatóját táviratilag Budapestre rendelték, ahol tegnap *Hegedüs Ferenc* pénzügyminiszternek bemutatkoztak.

A sajtó egy része azt írta, hogy a pénzügyigazgatók az új pénzügyminiszter elnöklése alatt rendkívüli fontossággal bíró értekezletre gyűltek össze. Egyes lapok azt is tudni vélték, hogy ez az értekezlet összefüggésben van azokkal az erélyes és erőszakos intézkedésekkel, amelyeket az új pénzügyminiszter tervez. Ezek szerint a pénzügyminiszter rendeletet fog intézni valamennyi törvényhatósághoz az *ex-lexet megelőző időkből származó adók és illetékek*

haladéktalan beszédese tárgyában. A rendelet végrehajtását megtagadó tisztviselőkkel szemben készen vannak már a megtorlási eszközökkel is, amennyiben azokat fölfüggesztik és fegyelmi úton megbüntetik.

Egyik munkatársunk ma fölkereste *Farkas Győző* királyi pénzügyigazgatót, aki ma este érkezett haza Budapestről, hogy fölvilágosítást kérjen a pénzügyminiszterrel tartott értekezletről és a tervezett adóbehajtási rendszabályokról. *Farkas* pénzügyigazgató munkatársunk előtt a következő kijelentést tette:

— A pénzügyminiszternél *semmilyen értekezlet nem volt*, mi csupán bemutatkozás végett jelentünk meg. Természetesen *valótlanok azok a hírek is*, amelyek az értekezlettel kapcsolatban erőszakos adóbehajtási intézkedésekről szólnak.

SPORT.

+ *A lövész egyesület közgyűlése*. Az aradi polgári lövész-egyesület március hó 25-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a városháza tanácstermében (l. em. jobbra) tisztújító rendezet közgyűlést tart, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívja: *Műlek Lajos* dr. főlövész-mester.

HIREK.

Nem boldog a magyar!

Arad, március 24.

— (Nagy kártyanyereség).

Mint Bécsből jelentik, egy az ország határain túl is ismert nevű magyar sportmanó a bécsi Jockey klubban óriási szerencsével játszott *huszonkilenc napon át*. Huszonhét napon keresztül folyton nyert, úgy hogy végeredményében *1400.000 korona nyeresége volt*.

Lantot nekem, a teremburáját! Hadd zengem el dalát a nagynak, a dicsőnek, a fényes agynak! Bimek ötlenek az eszembe, ha róla beszélek, róla, akinek négy királyok hódolnak, aki ur a coeur-dámán s aki előtt Tell Vilmos is előkényen kapja le a sapkáját, melyet Gessler hiába igyekezett lebiztatni a makacs főről. Hőskölteményt, nagyot, alexandrinusokban, avagy hexameterekben írottat szeretnék harsogni, mert végre, végre elértünk ahhoz a históriának nevezett pillanathoz, amelyben elenyészik a honfibu és boldog a magyar!

Másfélmillió osztrák pénz csinos összeg egy busuló magyarnak. Akik nem engedhetjük meg magunknak azt a fényűzést, hogy egy hónapig kártyázás legyen a polgári foglalkozásunk, mi egész életünkön keresztül nem keressük meg a tizedrészét ennek a summának s így érthető, ha palástolhatlan irigységgel beszélünk róla, aki huszonkilenc nap alatt ily tekintélyesen gyarapította a nemzeti vagyont. A mi irigységünk az ő apóheozisa.

Ő, aki nyílt levelében özvegy Hungária asszonyságnak címezte a hazát, Ő mégis nagy férfit. Másfél milliótól fosztotta meg az osztrákot. Vajha minden igaz magyar követné a káprázató példát s másfél millió-

val lendiene özv. Hungária sorsán! Oh, akkor céllövészetet tanulna a cseccszopó is, akkor megsokasodnának a lövészeti pályadíjak és ifju és agg, és férfi és nő egyaránt gyakorolná magát a nemes, a honmentő sportban, nagyobb dicsőségére a magas klérusnak, melynek ő hű szolgálja s amely fegyver által veszendőknek hirdeti a fegyvert fogókat. Akkor hajókázó küldöttségek állanak meg Budapesten nemcsak az országház, de az elevátor előtt is. Akkor nemzetmegváltó röpiratokat röpirna minden halandó. Akkor véglegesen és visszavonhatatlanul boldog lenne a magyar!

Hogy is mondta a költő? Fiaim, csak makaózzatok! Vagy baccaratról volt szó? Jó, legyen baccarat. Ez elvégre mellékkérdés, mivel a fő az, hogy osztrák pénz jöjjön ebbe a szomorú országba. Üdvözlég, Miklós! A te neved fel léssen jegyezve a nemzeti harc történetében, vörösre és makkra pingált iniciálékkal léssen feljegyezve. Huszonkilenc napig harcoltál és legyürted Ausztriát! Azaz zsebregyürted. Üdvözlég, Miklós!

— **Kossuth Ferenc állapota.** Fővárosi tudósítónk jelenti: *Kossuth* Ferenc állapota egyre javul. *Kossuth* Lajos Tivadar elutazásának napját még nem állapították meg.

— **A tulipán jegyében.** *Budapest*-ről táviratozzák: A tulipán-mozgalom páratlanul rohamosan terjed. Alig értesült róla a közönség, ma reggel tíz óráig *huszonegyezer* tulipán-jelvény fogyott el. A jelvény egy emailtű, melyben nemzeti színű tulipán van. Az országos függetlenségi és 48-as pártnak ma esti értekezletén *Batthyány* Tivadar gróf kezdeményezésére foglalkoztak azzal a kérdéssel, mikép lehet a mozgalmat az egész országban terjeszteni? Az értekezleten résztvett *Kossuth* Lajos Tódor is.

— **Budapest új főkapitánya.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A rendőrszttikar körében nagy örömmel és lelkesedéssel fogadták a hivatalos lap mai közleményét, amely tudtul adja, hogy a király *Boda* Dezső főkapitányi helyettesét nevezte ki a székesfőváros főkapitányává és *Pe* *k* *á* *r* *y* *F* *e* *r* *e* *n* *c* rendőrtanácsost főkapitányi helyettesé. A tisztikar elhatározta, hogy meleg évadjót rendez a fővárosi rendőrség új vezetői mellett. Holnap vasárnap délelőtt fél tíz órakor a rendőrség tisztikara tisztelegni fog az új főkapitánynál és helyettesénél és üdvözölni fogja őket.

— **Az Országos Iparpártoló Szövetség megalakulása.** *Budapest*-ről jelentik: Az *Országos Iparpártoló Szövetség* ma délelőtt tizenegy órakor tartott alakuló közgyűlést az Országos Ipar-egyesületben. A napirend első pontjaként *Gelléri* Mór, az Országos Iparegyesület igazgatója ismertette az előkészítő-bizottság jelentését az előmunkálatokról. Megemlékezett a különböző címek alatt már megindult és működő egyesületekről, társaságokról, mint a milyenek a vízcsőpegyesület, tulipántársaság, a melyek a maguk körében a hazai ipar védelmének és támogatásának csinálnak dicséretes propagandát. A most megalakuló Iparpártoló Szövetség nem ezek ellen alakul, nem is teszi ezeket feleslegessé, hanem ezek mellett akar működni, ezek munkásságát akarja teljessé tenni. Hogy miért éppen az Országos Iparegyesület égisze alatt történik mindez? Mert a honi ipar párto-

lása szép eszméjének megvalósításához feltétlenül szükség van magukra az érdeelt iparosokra és kereskedőkre, akik gyakorlatilag szolgálják a nemzeti ügyet. Eoben van az alakuló szövetség nagy jelentősége. A tetszéssel fogadott beszéd után az alapszabályok előterjesztése, a megalakulás, majd a szövetség hivatásáról való referátum következett, melyet *Batthyány* Lajos gróf mondott el. Ezután *Thék* Endre iparos, *Fürst* Bertalan kereskedő, *Feszty* Arpád művész, *A'pár* Igné építész felszólalása következett s miután megálapították a szövetség munkaprogramját, megtörténtek a választások. Elnök lett *Batthyány* Lajos gróf, tiszteletbeli elnökök: *Kossuth* Ferenc, *Szóll* Kálmán és *Zichy* Jenő gróf; alelnökök: *Gelléri* Mór, dr. *Bihari* Mór ügyvéd, *Kuncz* József, az Omke alelnöke, *Rubinek* Gyula, az Omke főtitkára és *Thék* Endre kereskedelmi és iparkamarai alelnök; főtitkár: *Sugár* Ottó, jogtanácsos *Heteés* Antal. Megválasztottak végül egy száztagú igazgatóságot.

— **Küldöttség a hegyaljai motoros érdekében.** *Vörös* László kereskedelmi miniszter tudvalevőleg kimondta, hogy az *Aradhegyaljai motoros vasút*-nak a város belterületére leendő bevezetése ügyében a lovasutársaságot hozzászólás joga illeti meg. Az *Aradhegyaljai motoros vasút* a lovasutársaságnak ezt a jogát kétségbe vonta és most az érdekeltek köréből egy számos aláírással ellátott memorandumot készülnek benyújtani a városhoz, a motoros vasútnak *Arad* belterületén való közlekedése érdekében. A memorandum arra kéri a törvényhatóságot, hogy *menessen 25 tagú küldöttséget a kormányhoz* és világosítsa fel az illetékes köröket erről a város érdekeire nézve nagyfontosságú kérdéssel.

— **Tanfelügyelőből főispán.** A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli: Magyar belügyminiszterem előterjesztésére *Simó* Béla nyugalmazott tanfelügyelő, földbirtokost *Beszterce-Naszód vármegye* főispánjává kinevezem.

— **Aradváros 76.000 koronája.** Megirtuk, hogy amennyiben az államkincstár e hét végéig nem utalja ki a városnak a fogyasztási adók után járó 76.000 korona összeget, úgy *Institutoris* Kálmán polgármester *Budapestre* utazik, hogy a miniszternél megsürgesse az összeg kintalványozását. A mai tanácsülésen a polgármester bejelentette, hogy a várost megillető összeg tegnap kintalványoztatott.

— **Tenner Pál temetése.** Vasárnap délután 8 órakor temetik el *Tenner* Pál d.-t a *Deák* *Ferenc* utcai Heim házból. A temetésre a rokonok közül ma *Aradra* érkeztek *Sólyom* Andor igazságügyminiszteri osztálytanácsos, kinek az elhunyt egykor gyámja volt, *Seitlgyi* Artur dr. budapesti ügyvéd, *Tenner* Lajos *Budapest*-ről és még többen. — Itt említjük meg, hogy az aradi ügyvédi kamara *Tenner* Pál dr. iró-dája részére *Szegő* Hugó dr. aradi ügyvédet rendelte kigondnokul.

— **Eljegyzés a Mittler a családban.** *Seidner* Sándor, a *Seidner* Bernát és fia berzová nagykereskedő és nagyvállalkozó cég beltagja, az aradi úri társaságoknak is rokonszenves fiatal tagja, ma este eljegyezte *Mittler* Irén kisaszonnyt, *Mittler* Izidor dr. előkelő, közbecsülésben álló aradi ügyvéd, földbirtokos és megyei törvényhatósági bizottsági tag szeretetreméltó, bájos leányát.

— **A város automobilljai.** A budapesti „Malomépítészeti és gépgyár” cég tudvalevőleg ajánlatot nyújtott be a városhoz tizennégy darab automobil-omnibusz szállítása iránt. A mai tanácsülés az ajánlatot a pénzügyi és közlekedésügyi bizottságokhoz utalta át elbírálás végett.

— **Az új forradalom.** *Pétervárról* jelenti a *Tribune*: A birodalom minden részében kétségtelen jelei mutatkoznak annak, hogy *általános felkelés készül*. A csapatok körében a forradalmi agitáció egyre nagyobb mérvet ölt. Nemcsak *Szebasztopol*, de más kikötővárosok is nyugtalanodnak és *Schmidt* hadnagy kivégzése még a lakosság eddig nyugodt rétegeit is mélyen elkésztette. *Durnovo* rendeletei alkalkalmasak arra, hogy az elégedetlenséget a legnagyobb mérvben fokozzák. A papoknak eltiltották, hogy résztvegyenek azokon az istentiszteleteken, melyeket *Schmidt* hadnagy halála alkalmából mindenfelé rendeznek. *A templomokban rendőröket helyeztek el, hogy az ünnepélyeket megakadályozzák.*

Pétervár, március 24. Április elejére várják az általános sztrájk kitörését. A forradalmi mozgalom egyre terjed. A kormány lázasan készülődik, hogy az általános fölkelésnek elejét vegye. Páncélos vonatokat szerelnek föl és új börtön helyiségeket rendeztek be. *A дума épülete előtt tüzérseget fognak fölláztatni.* Állami épületek előtt az őrségeket megerősítik és gépfegyverekkel látják el.

— **Előléptetett aradi bíró.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy az aradi királyi törvényszék egyik régi, jogászörökben s a társaságokban nagy kedveltségnek örvendő bíráját, *Ribicey* Ferencet a király az igazságügyminiszter előterjesztésére a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírónak nevezte ki.

— **Plébánosválasztás a Lipótvárosban.** *Budapest*-ről sürgönyzi tudósítónk: Szerdán, e hó 28-án tartandó fővárosi közgyűlésen választják meg a Lipótvárosi plébánost, mely *Lollek* *Le* *nárd* katonaként történt kinevezése következtében üresedett meg. Kevés plébános választáson volt oly nagy küzdelem, mint ezen, mert az érdeklődés, mely eddig teljesen politikai irányú volt, most egész erővel a plébános-választásra terelődött. A plébánosi állásra pályáztak: *König* *Gusztáv* második kerületi plébános, *Hock* *János* kőbányai plébános, *Bán* *Sándor* és *Grossmann* *Antal* ferencvárosi káplánok, *Pápay* *Ferenc* és *Kovács* *Kálmán* terézvárosi káplánok, *Metzger* *József* józsefvárosi káplán, *Vodicska* *Lajos* lipótvárosi adminisztrátor és *Tólos* *Gyula* krisztinavárosi káplán. A kerületek hangulata szerint ítélve, a jelöltek között legnépszerűbb *König* *Gusztáv*, aki a templomban az istentiszteleteket teljesen magyarrá tette s akit a lipótvárosiak részéről a jelölésnél megbízott hat katolikus bizottsági tag közül öt ajánlott. Sok szavazatot fog kapni *Hock* *János*, a jeles egyházi szónok, *Bán* *Sándor* a ferencváros helyettes plébánosa s *Kovács* *Kálmán*, a kit az érdekeltekerület egy része pártfogol. A 45-ös központi bizottság vasárnap délelőtt ülést tart, melynek tárgyát a lipótvárosi plébánia javadalmi állásra való jelölés képezi.

— **Elégtétel a halál után.** *Erhardt* *Henrik* számvizsgáló, a halála után lefokozott *Erhardt* hadnagy testvérbátyja a budapesti helyőrség parancsnokságától táviratilag azt az értesítést kapta, hogy a hadügyminiszterium elrendelte testvére holttestének exhumálását és a tisztí temetőben való eltemetését. Egyidejűleg felkérte őt, hogy idevonatkozó kívánságait mielőbb közölje a helyőrség parancsnokságával *Erhardt* azt a távirati kérést intézte a parancsnokhoz, hogy az új temetést a jövő hét szerdájára vagy csütörtökjére tűzzék ki, hogy a külföldön tartózkodó testvéreinek is kellő időben értesítést küldhessen, hogy a temetésen résztvehessenek.

— **A szerencsétlen család.** Nagyváradról táviratozzák: Szolcsányi Hugó jogakadémiai tanár, közgazdasági író az éjjeli szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt. Leányát, *Olgát*, a haláleset annyira megrendítette, hogy kétségbeesésében megitta atyja orvosságát, amelyben sok morium volt. Szolcsányi Olga huszonnégy éves özvegy, aki csak két hétig volt *Skallag* Józsefnek neje, most pedig *Kállay* Zoltán kolozsvári postatitkár menyasszonya volt. A szerencsétlen nő élet halál között lebeg s ma délelőtt már az utolsó kenetet is ráadták. Szolcsányi tanár özvegye is megbetegedett a megrendítő sorscsapások súlya alatt.

— **A Saskör ügye.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma délelőtt foglalkozott a székesfővárosi tanács azzal az interpellációval, amelyet *Kasics* Péter intézett a polgármesterhez, a *Saskör* föl-osztatása ügyében. A tanács, a közgyűléshez intézett jelentésében tisztán a tényekre fog szorítkozni. Mintbogy az egyesületek szervezőtőre vonatkozó törvényünk nincs, ezekben a dolgokban miniszteri rendeletek intézkednek. Hivatkozik a tanács olyan esetekre, amelyekben állami közegekkel vizsgáltatták meg az esetleg előforduló ügyeket. Konkrét javaslatot a tanács nem tesz.

— **Uj albró.** A király az aradmegyei származású *Rásai* István dr. zentai járásbírói joggyózt a karánsebesi kir. járásbíróshoz albróvá nevezte ki.

— **Parkettgyár Aradon.** Tegnap megírtuk, hogy *Kocsis* Lajos mérnök az Aradon létesítendő parkett és faáru gyára ügyében több kedvezmény megadása iránt kérvényt adott be a városhoz. A mai tanácsülés a szakbizottsághoz utalta az ügyet javaslatát céljából.

— **Öngyilkos közjegyző-helyettes.** *Brasó*-ból táviratozzák: *Bachmayer* Gyula dr. közjegyző-helyettes, aki negyvenezer korona elsikkasztása után megszökött, ma reggel egy erdőőr a Cenk mellett levő Ragadó-völgyben holtan, átlőtt fejjel taláta.

— **A budapesti gázgyári sztrájk.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A gázgyári munkások között mozgalom támadt, mely a betegségyező pénztári tagság ügyében jövő hétfőn esetleg sztrájkhoz vezethet. *Róssavölgyi* Gyula helyettes polgármester már tegnap intézkedett, hogy sztrájk esetén a gázgyárban fenakadás ne legyen: gondoskodott ugyanis, hogy a katonai hatóság ugyanannyi, a szakmához értő katonai munkásokból a gyár rendelkezésére, ahány munkás sztrájkolni találna. A nagy közönségnek tehát a közvilágítás szolgáltatása iránt nincs mitől tartania.

— **Lakoma az agghonvédek tiszteletére.** Vasárnap ünnepelte az *Eresébetvárosi agghonvédek* segélyező asztaltársaság március tizenötödikének évfordulóját és egyben szokásához híven megvendégelt husz öreg honvédet és 8—8 korona pénzből segélyt osztott ki közöttük. A hazafias ünnepélyen megjelentek az asztaltársaság tagjain kívül a Kossuth-asztaltársaság részéről *Nagy* Kálmán elnök és többen, a Magyarvárosi asztaltársaság részéről id. *Newlinger* I. Andor és *Borbély* János alelnökök. *Somogyi* Sándor elnök nyitotta meg az ülést, üdvözölte a vendégeket és méltatta az öreg honvédek érdemeit. *Sturm* Károly tiszteletbeli elnök magas szárnyalatu beszédben méltatta az évforduló jelentőségét és üdvözölte az asztaltársaság nevében az agghonvédeket, majd ifj. *Kiss* Imre hatással szavalt a Talpra magyart. Ezután *Nagy* Alajos elnök, az Acsev. vonatkísérő személyzete nevében lelkes beszédben üdvözölte szabadságharcunk hőskatonáit. Beszélt még *Nagy* Kálmán és *Wallinger* István. Ezután következett az agghonvédek megvendégelése és a segély kiosztása, a mit

Nagy Alajos alelnök végzett, előadván, hogy az Acsev. vonatkísérő személyzete 180 koronát, az asztaltársaság örökös diszelnőke *Hadi* Antal 80 koronát és 10 üveg hort adott az öreg honvédeknek. Végül *May* Soma, a honvéd-egylet jegyzője köszönte meg az adományt, illetve az asztaltársaság tagjait és az Acsev. vonatkísérő személyzetét. A megvendégelésben részt vett tizenhat öreg honvéd, négyen a kórházban fekszenek. Este nyolcvan terítékű társasvacsora volt.

— **Amerikai magyarok kártérítési igénye.** Az Amerikai Egyesült-Államokban elhalt, vagy szerencsétlenül járt magyar alattvalók, illetőleg a hozzátartozók kártérítési igényének az érvényesítése érdekében, a külügyi képviselőtünk készséges tevékenységet fejt ki. Azonban a magyar kormány azt tapasztalta, hogy az egyes magyar hatóságok nem a megkívántató pontossággal és gyorsasággal intézik el a külügyi képviselőtünk ilyen kártérítési ügyekben való megkereséseit. Különösen hibás pedig az az eljárásuk, hogy az érdekeltektől örökösök részéről aláírandó angol nyelvű meghatalmazásokat magyar, vagy horvát nyelvűekkel cserélik ki, amelyek, még ha angol fordításokkal is vannak ellátva, csak zavart okoznak. A belügyminiszter most felhívja a hatóságokat, hogy csakis az illető konzulátusok részéről küldött meghatalmazásokat töltsék ki és irassák alá az érdekeltekkel.

— **Egy leány tragédiája.** *Hódmezővásárhely*-ről jelentik: Egy volt zárdai növendék, egy vásárhelyi leány szomorú szentációja tartja izgalomban tegnap reggel óta a város lakosságát. *Kovács* Irma, 19 éves viruló szépségű leány tegnap reggel *szerecsika* mérget ivott s a mérgezés következtében apjának, *Kovács* Józsefnek, Könyves-utca 17-ik számú lakásán *haldoklik*. Hogy honnan szerezte a mérget, nem tudják. *Csolsch* Gyula dr. orvos ellenszert adott neki, de a segély késő volt. A leány állítólag a *vásárhelyi zárdá egyik apácájába* volt szerelmes s e miatt ment a halálba.

— **Morénylet „az árvízi hajós” ellen.** Budapestről jelentik: A *Wesselényi* Miklós báró emlékére a Ferenciek templomának Kossuth Lajos-utcai falába illesztett relief-képet az elmúlt éjjel komoly veszedelem fenyegette. Ismeretlen suhancok tégladarabokat dobáltak rá. Talán meg is csonkítják, ha egy urilemberekből álló társaság, amely a nehéz téglák zuhanására figyelmessé lett, meg nem zavarja őket munkájukban. A társaság láttára a suhancok megfutamodtak. Egy urilember egészen a Sip-utcáig üldözte, de elfogni nem tudta őket. A suhancok valószínűleg az Ujvilág-utcában épülő házból hozták a téglákat. Hogy mi kifogásuk volt a dombormű ellen, nem lehetett megállapítani.

— **A sajtó köréből.** *Lenkei* Zsigmond, a Budapesti Hirlapnak tíz éven át volt főtisztviselője, a Magyar Ujságkiadók Országos Szövetségének jegyzője s az Ujságkiadók Lapjának szerkesztője az Általános Tudósító kebelében megalavult Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályának igazgatójává neveztetett ki.

— **Üzleti körökből.** A *Seidner Bernát és fia* berzovai cég a következő körlevelet küldte szét: Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy *Seidner* Rezső ur cégünk kötelékéből barátságos uton kivált és ennek folytán cégjegyzési jogosultsága megszűnt. Egyidejűleg tisztelettel értesítjük, hogy *Seidner* Sándor és *Seidner* Márton urakat cégünk együttes jegyzésére fe jogosítottuk és kérjük a törvényszékileg bejegyzett cégjegyzésükről tudomást venni. Teljes tisztelettel: *Seidner Bernát és Fia*.

— **Savanyu Jóska toloncuton.** Budapestről jelentik: *Savanyu* Jóska, a híres rablógyilkos alig szabadult ki a börtönből, máris visszakerült oda, hacsak egy éjszakára is. *Savanyu* ugyanis, aki feltételes szabadságon van, elmulasztotta bejelenteni, hogy rendes tartózkodási helyét,

Egeralját elhagyja és Budapestre utazik. *Savanyu* tegnap érkezett meg a fővárosba. Erről tudomást szerzett a rendőrség és tegnap este két detektív a főkapitányságra vitte. Az éjszakát a főkapitányságon töltötte, ma déiben pedig eltoloncolták Egeraljára.

— **A Figaróból.** A bíróság egy újabb döntvénye szerint a ki egy hölgyet az utcán megölel a nő beleegyezése nélkül, az a könnyű testi sértés minősített vétségét követi el és három frankot fizet.

— Nem is olyan sok. S ha a hölgy beleegyezik?

— Ő akkor sokkal többet.

— **A munkások vasárnapja.** Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző Intézménye vasárnap, március hó 25-én délután négy órakor a *Weitzer* János-utcai polgári iskolában tartja ez idényben utolsó nyilvános szórakoztató és szakelőadását az aradi iparos ifjak önképző egyletének közreműködésével. Műsor: 1. Szavaltat: előadja *Szeles* Pál. Szakelőadás: tartja *Zima* Tiber. 3. Fuvolajáték. *Ehleiter* Jenő által. 4. Szavaltat, előadja: *Szabó* László. A belépés díj-talan, a terembe csak felnőttek léphetnek be.

— **Családirto örült.** *Temesvár* ról sürgönyzik: *Strat* Sebő gírodai gazda ma örülesi rohamában feleségét és tíz éves gyermekét agyonlőtte. A dühöngő embert az örültek kórházába szállították.

— **A legdrágább virág.** Soha még virágért olyan nagy vagyont nem fizettek, mint tegnap Londonban a *Proteroe and Morris* aukción. Egy londoni távirat jelenti, hogy egy orchidea-fajtáért, az *Qdon-toglossum Crispum Pittianum*ért, amely rendkívül halvány színű, ezerkétszáz fontot, vagyis kerek számban *harmincezer* koronát fizettek.

— **A hitvesgyilkos uriaszony.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: *Bialosekurseky* Pálné, aki a minap meggyilkolta a férjét, azután öngyilkosságot kísérelt meg, ma már teljesen felgyógyult. A rendőrségi kórházból átszállították a főkapitányságra, ahol *Tóth* János rendőrkapitány kihallgatta, azután átszállították az ügyészség börtönébe.

— **Meggyilkolt prefektus.** *Konstantinápoly*-ból sürgönyzik: *Redvan* basát, *Konstantinápoly* prefektusát, tegnap este *Konstantinápoly*nak *Goestepe* nevű külvárosában két egyén megölte. A gyilkosság oka ma gántermészetű boszu.

— **Egy férj, két feleség.** *London*-ból jelentik: *Uclási* feltűnést kelt *New York*ban a rendőrség fölfedezése, hogy egy *Tiley* Tamás nagykereskedő a *North Side Bank* igazgatója már évek óta kétnejeséget folytat. Ennek az embernek két felesége egymástól alig fél mérföldnyire távolságban lakik; *Tiley* két lakást tart, mind-egyikben más felesége és gyermekei vannak. *Tiley*, aki most hatvanöt éves, első feleségül bátyjának özvegyét vette el s három évvel később egy másik özvegyet vett feleségül. Mind a két asszonynál kikötötte, hogy a házasságot a legnagyobb titokban tartják e a fölfedezés ellen úgy biztosította magát, hogy az egyik felesége előtt *Tiley* bankárnak, a másik előtt pedig *Tiley* nagykereskedőnek vallotta magát s mindkettőjüknek azt mondta, hogy testvérével ellenséges viszonyban van s ezért nem is találkozhatik vele. *Tiley* második feleségével megszökött.

— **Az aradi ipar sikere.** A *temesvári* csász. és kir. katonai építési hivatal a katonai lövöldes villamos csengő és telefon munkáinak olcsóságával 5400 korona vállalati összegben *Kalmár* József aradi mechanikust bízta meg.

— **Nagy lopás a szállóban.** Budapestről jelentik: A *Hungária* szállóban tegnap ismeretlen tettesek elloptak *Berger* Salamon párisi gyöngykereskedő gyöngygyűjteményéből egy 87¹/₂ karát súlyú, kissé sárgás színű, 2000 korona értékű igazgyöngyöt. Valószínű, hogy a drágaságot járkálás közben emelték ki a kereskedő zsebéből.

Kifosztott vonat. Budapestról jelentik: E hó 21 ről 22 re virradó éjjel a keleti pályaudvaron egy harmincöt kocsiából álló vonatot fosztottak ki ismeretlen tettesek. Leszerelték a rézklincseket és elvitték belőlük minden elvihetőt, többek között ötszáz egynehány korona értékben harmincöt nyírott láb szőnyeget is. Az állomásfőnökség följelentésére a rendőrség két detektívet küldött a tettesek kinyomozására. A rendőrök másnap éjjel lesbe állottak s sikerült nekik két suhancot, Taháts Károly tizenégy éves és Molnár Sándor tizenhárom éves inasgyerekeket abban a pillanatban elfogni, mikor egy másodosztályú kocsiába szállottak. A kis tolvajokat bevitték a rendőrségre, ahol körömszakadtáig tagadták tettüket s azt állították, hogy éjjeli menedéket kerestek a kocsiában. A rendőrségen ezzel szemben megállapították, hogy a gyerekek a Tisza Kálmán tér 22. számú házban laknak. A kezdő tolvajokat „hazaigazoltatták” a lakásukra, ahol a rendőrök tíz vesutí lábszőnyeget találtak. A gyerekek erre mindent bevallottak. Elmondták, hogy a házban lakó Hajas Erzsébet rendőri felügyelet alatt álló leánynál még három lábszőnyeg, több lopásból eredő ékszerről szóló zálogjegy van. A holmit Hajas Eszternek részint eladták, részint odaajándékozták. A rendőrség folytatja a vizsgálatot, hogy a harmadik tolvajt, akinek nevét a kézrekerült társai sehogysem akarják elárulni, szintén elcsípjék. A gyerekeket erősen ifjú korukra való tekintettel egyelőre szabadlábon hagyták, amint-hogy nem tartóztatták le Hajas Erzsébetet sem. Ezzel csak később kerül a sor.

— Saját érdekében tegyen kísérletet minden csúsz és köszvényben szenvedő a hírneves Zoltán-kenőccsel, mert a leghíresebb orvosok és ezer meg ezer gyógyult beteg igazolják annak páratlan, csodás hatását. Üvege 5 korona. Zoltán Béla.

— A szegénytanulók konyhájában a jövő héten Gellényi Ernőné, Kintzig Gézáné és Schoor Lajosné urnók ügyeltesek. — Dr. Schuster Henrik és Russu Jánosné élelmiszereket, a Széchenyi gözmalom igazgatósága egy zsák lisztet adományozott a szegénytanulóknak. Fogadják ezuton is halámat, özv. Hauser Károlyné elnök.

— **Birtokcsere.** Az aradi királyi törvényszék telekkönyvébe, az elmúlt héten a következő tulajdonjogi változásokat jegyezték fel: Özv. Reiner Davidné Hartmann Teréz elad az aradi 1857 sz. tjkvben felvett ingatlanból 150 □ ölet 1400 kor. ért. Tyltyán Jánosné Gorcza Juliannának. — Dresein Juon ajándéka adja az aradi 2644. sz. tjkvben felvett ingatlanokat Márk Illés és neje Dresein Mártonnak. — Zsivojnov Mladenné Ponta Julia eladja az aradi 7065. sz. tjkvben felvett szántót 1600 kor. ért. Kelemen János és neje Tóth Verának. — Igaz György eladja az aradi 4944. sz. tjkvben felvett Gáj-Temető-utca 26 sz. házat 1400 kor. ért. O'áh József és neje Pleskovics Annának. — Hesz Józsefné Hujer Mária eladja az aradi 8676 sz. tjkvben felvett Kápolna utca 8c sz. telket 1000 kor ért Rózsay József né Hesz Máriaának. — Andrássy Ferencné Farkas Julianna eladja az aradi 5892 sz. tjkvben felvett Kapa utca 83a sz. házat 4650 kor. ért. Gorzó Antalné Pavicsék Paulának. — Murg János és neje Olyán Katalin eladják az aradi 2631 sz. tjkvben felvett Sága Koszoru-utca 20 sz. házat 800 kor. ért. kiskoru Murg Miklósnak.

— **Csak jó árú kapható** Hegedüs Gyula kefe, pipere, illatszer és fedraszati cikkek kereskedésében Arad, Andrássy tér 15. Valódi francia és angol illatszerek, hölgyperok, körömpolási szerek, manicure garnitúrák, francia külölegességek és mindennemű gummiaruk nagy választékban. 212

— **Arad fejlődése.** Az aradi gör. kel. román szentszék a Tnököly-téri régi, rozoga torony helyett, egy a mai kor kényes ízlésének minden tekintetben megfelelő, ízléses új tornyot épített. A bágogós munkákkal két aradi tö-

rekvő céget: **Mártonfy Vikort és Göncz és Katonai** bizták meg, kiknek megbízhatóságáról és szakérteelmükről az aradi építő közönség már ez ideig is meggyőződést szerzett. 948

— **Vegyen selyem ernyőt forint 175 ért.** Fischer Simon „Nagy áruház”-ában (Szabadság tér 12. ez előtt Porter) óriási mennyiségű, nagy alkalmi vétel, férfi és női selyem ernyők érkeztek és ezeket a cég 3 frt helyett, forint 1.75 ért árusítja el. 955

— **Aki egészségét fentartani akarja, legyen elővigyázatos** mindennapi élvezeti cikkeinek megválasztásában. Ezek között első helyet foglal a bab, vagy gyarmakavé, mely azonban ideg-, sziv- és gyomorbetegeknek nagyon ártalmas, azért ezt mindig csak pótlékkal dusan kellene inni. Ilyennek kitűnőnek bizonyult a hazai malata. Az ismert Kathreiner-cég az ő általános elterjedt és kedvelt Kneipp malata kávéjához csakis a legjobb malátát használja fel, melynek azonkívül még egy sajátos eljárás útján oly kimondott gyarmakavéizt kölcsönöz, hogy ezt a malatakávé tényleg mint a legizletesebb pótlékot, nemkülönben mint egyedüli pótlást a gyarmakavé helyébe lehet ajánlani. Első-rangu szaktekintélyek megvizsgálták és kipróbálták a Kathreiner féle Kneipp malata kávé, s kitűnő véleményeket adtak róla. Legutóbb XIII. Leó pápa ismert udvari orvosa, Lapponi dr. így írt: „Az ön ismert hírnevű Kathreiner-féle Kneipp malata kávéja mindazon ítéletteljeségekkel bír, melyeket ilyenek és orvosok a gyarmakavénak egy jó pótlékától megkivánhatnak. Hozzá teszem, hogy az ön malatakávéjának használata közöttünk mindinkább elterjed.” Bár mindenütt ez az eset forogna fenn, s minden gondos háziasszony családjá udvére az egészséges, jóízű Kathreiner használja fel naponta. A bevásárlásnál azonban nemcsak egyszerűen malata kávé kell kérni, hanem a Kathreiner név is különösen hangsúlyozandó, és figyelemmel kell lenni arra, hogy csakis a valódi Kathreiner féle Kneipp malata kávé a zárt eredeti csomagokban szolgál tassék ki.

— **Szolid és divatos selyem és bársony szövetek** gyermekeknek, vagy blousoknak, úgy ünnepi ajándékok szükségleténél figyelembe ajánljuk lapunk 15. oldalán Schweitzer & Co. Luzern (Schweitz) világhírű selyem szövet export cég hirdetését.

— **Hajhullás ellen** használjon *Perolint* 1 üveg 1 kor. Vojtek és Weisznál. 112

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Bélyeggel manipuláló kir. közjegyző.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: **Gallusz Sándor** jelenlegi soproni kir. közjegyző, még 1904 októberében észrevette, hogy **Geizler József dr.** ottani közjegyző, kít egy ideig helyettesített, megrövidítette a kincstárt azzal, hogy *kevsebb bélyeg* ragaszt az okmányokra és *már használt bélyeg* ismételtlen használt. Feljelentésére a pénzügyigazgatóság vizsgálatot rendelt el, amely kiderítette, hogy 1882. óta üzi a kir. közjegyző ezeket a manipulációkat s ezzel **11.629 korona kárt okozott a kincstárnak.** Kezdetben Geizler közjegyző ellen vizsgálat indult meg hivatalos sikkasztás miatt, de a kir. ügyészség alkalmatlannak találta az ügyet a bűnvádi eljárásra. Ezután a fegyelmi eljárást indították meg Geizler ellen, amelynek folyamán a vádlott azzal védekezett, hogy irodaszemélyzete követte el a visszaéléseket. A tárgyalás azonban nem igazolta a védekezést, mire a szombathelyi kir. törvényszék, mint fegyelmi bíróság 4 rendbeli vétségért **1200 korona pénzbüntetésre** ítélte. A kuria ma **Sebestyén Mihály** elnöklété alatt s **Pongrácz Jenő** bíró előadásában tárgyalta az ügyet s helybenhagyta az elsőfoku ítéletet.

NAPIREND.

Március 25. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Gyümölcsoltóboldogasszony. — Protestáns naptár: Gyümölcsoltóboldogasszony. — Görög-keleti naptár (márc. 12.): Nagyböjt 4. hete. — A nap két 5 óra 56 perckor, nyugszik 6 óra 17 perckor.

Időjárás. A központ meteorológiai-intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, szeles, hűvösebb, sok helyütt csapadék.

Március 25. Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi polgári lövészegylet közgyűlése délelőtt 11 órakor (Városház.) — Uj-Szent-Anna kátholikus közönségének Mária-ünnepélye délután 4 1/2 órakor (Polgári iskola.)

Március 25—26. A felsőbb leányiskola ünnepélye délután 5 órakor (Iparosház.)

Március 27. A közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 1/2 órakor.

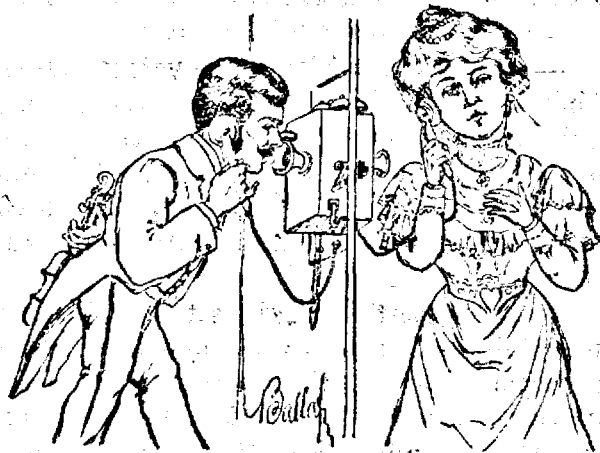
Március 29. A Neptun marosfürdő közgyűlése déli 12 órakor (Kereskedelmi és iparkamara.)

Március 31. Az aradi mérnök- és építész-egylet társasvácsorája (Központi Szálló.)

Április 4. Az aradi szállodások, vendéglősök, kávé-sok és pincérek hangversenyyel egybekötött táncestélye (Központi Szálló.)

Hercegnős cigányok.

Birkózik az igazi művészet a reklámmal. Gyurkovics András hiába lett pályanyertes cigányprimás, hiába nyúvi egész lélekkel a hirt, a vonót: csak azok a cigányok boldogulnak, a kik lega'bb egy hercegnőt megszöktettek. Mikor Rigé Jancsi itt volt, az emberek életveszedelmesen tolongtak a Chimay princess cigányának látására; — ezen a héten, úgy látszik az előbbi példa hatása alatt, lejött Horváth Feri, a kinek szintén az a híressége, hogy egy „amerikai hercegnő” gabalyodott bele. Ilyen körülmények között nem csoda, ha Gyurkovics Andrásban is megrendül a becsületesség. Ambátor hítes asszonya van, mégis, látja, hogy a nélkül nem boldogul:

a telefonhoz szalad, összekötteti magát Nevijork-várossal. A telefonhoz szólit egy olajpogácsa-hercegnőt, s azt kéri tőle!

— Halló! Instálom kérem, nem tetszenék talán velem egy kicsit megszöknü?

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Aranka. Nem szoktuk ugyan az inkognitót elárulni, de ezuttal kivételesen megteszük: Kamenyitzky Eteleka, tanítónő a sepsiszentgyörgyi leány-internátusban.

B. D. (Arad.) Hogy Herceg Ferencnek Bródy Sándor az a neve? Uram, ön téved. Fogadni merénék önnel, hogy Herceg és Bródy két egész különálló személy.

Sch. M. 1. Igazán nem tudjuk, hogy kibe szerelmes. 2. Az illető hölgy éveinek számát nem tudjuk, de annyi biztos, hogy most van a legszebb férfikorban. 3. A lábával. 4. Ugyan menjen!

Nem közölhető: A lippai eset. Találka hármasban. Szereiem a szigorlatig! Kérek egy gallért... A roncsoló szövi. Schylock Abbaziában.

Magyar == férfi öltöny-szövetet gyártmányu csak

a kizárólagos posztó gyári raktárban kaphatunk.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Telefon szám 475.

Vásároljon svájci selymet.

Kérjen mintát tavaszi és nyári újdonságaink-ból ruhákra és blousokra:

Xabutai, Pompadour, Chiné, Rayé, Voile

Schantung, Szentgallei hímzés, Mousseline 120 cm. széles, 1.20 kor. méterenkint fekete, fehér, egy vagy több színű.

Csakis eredetiszigilált selyemszöveteket szállítunk magánosoknak, elvámolva és bérmentve. 3771

Schweizer & Co. Luzern U. 51. (Schweiz)

Selyemkölme kivitel. — Kir. udv. szállítók.

CSARNOK.

Vojtek Chroniec letartóztatása.

Irta: Przerwa-Tetmajer Kázmér. (4)
(Vége.)

Ekkor Vojtek meglóbbálja tiupágáját s Valencak fejéhez sújta. A súlyos csapás nyomán kilocsosan a legény agyveleje. Másodszer is meglóbbálja, harmadszor, üti, a hol éri. Florek Francus minden csapásnál nagyot ugrik örömben és rikoltoz, mint az áldozata fölött keringő ragadozó madár. Rikácsoló, állatias hangja van.

— Üsd! Sulya szerint fizetem!

S Vojtek tiupágája újra lecsapódik.

— Vojtus! Vojtus! Hihhi! — rikácsol Florek Francus. Nagyot ugrik és hangosan topant a lábaival.

Vojtek hirtelen elereszti áldozatát, leveri az asztalról a pálinkás üveget s az utolsó csöppig megissza a szeszt. Ezután csettint nyelvvel és körülkéz az ivóban. Valencak mintha taglóval ütötték volna le, a földön fetrengett s a szoba olyan volt, mint a mézszárszék. Kasia vértócsában feküdt s körülötte kíváncsi tömeg bá-mézzködött. A muzsikuskok a sarokban húzódtak meg, nem tudtak kisonni az ajtón.

— Játszszatok! — ordítja Vojtek. — Játszszatok! — s egy marék tallért dob nekik.

— Játszszatok! — S kezébe veszi tiupágáját.

A hegedős meghangolja hangszerét s rázendíti; Vojtek előtte áll és dalol:

Huzd rá flam, huzd rá szép csendesen,
Ha meghalok, tied lesz mindenem.

Táncol. Elcsuszlik a véres padlón s Valencak testét oldalra rugja. Kasziát a sápadt zsidó korcsmáros a pad alá tolja, s közben vacog a foga az ijedségtől. A két Hajacek az ajtónál áll; összezuzott és karmolt arcukról vér csepeg, tiupágájukat kezükben tartják. Florek Francus a sarokban ugrál, rikoltoz és füttyörsz.

Vojtek táncol, majd énekel:

Szól a bógó s a hegedű,
Édesbus a nótája,
Szegény legény! A bülncsét
Most verik fel reája.

Táncol, de közben szüntelenül csurog a vére, mert a nagy dulakodásban megsérült. Szédül, inog, de azért dalol:

Ejszakára a fenyőből
Akasztófát emelnek,
Hütlén leány ide juttat
Hütlenséged, szerelmed.

A padra hanyatlak.

— Héj zsidó! — kiáltja.

A zsidó reszket, mint a nyárfalevél.

— Mit parancsol rablóvezér ur?

— Papírt, tollat és hogy hívják azt a lőrért

a mivel irnak?

— Tintának.

— Nem bánom, tintát. Siess! Nesze!
Egy tallért ad neki.
A zsidó papírt, tollat és tintát hoz.
— Irj, én még nem próbáltam...
A zsidó bemártja a tollat a kalamárisba.
— Ird, a mit mondok!

„Tekintetes

Csendőrszervező urnak

Nowy-Targ.

En, Vojtek Chroniec Sobuscyn, katonaszökevény, az első ulánus ezred közlegénye, jelentem, hogy Kasia Penckovskát hütlensége miatt agyonvertem és Bronislav Valencak Borkovskit is, mert fojtogatott és kérem, hogy tar-tóztassanak le. Jöjjenek értem, nem fogok védekezni.

Ird alá a nevet: Vojtek Chroniec Sobuscyn. Amen. Küldd el, de kocsin, hogy hamarosan a városban legyen.

— Ti pedig fiaim — s a két Hajacekhez fordul — pusztuljatok innen, mert agyonvernek vagy letartóztatnak. A tüzszömbben sok ezüst van, az Oszpada-völgyben pedig, ott, ahol a víz lezuhog a sziklákról két kis üstben új huszasokat rejtettem el. A sziklától jobbra két puskalövésnyire kell mennetek, onnan két és fél puskalövésnyire bal felé. Osszátok el a pénzt s az egyik üst tartalmának negyed részét adjátok az öregnek, aki az egész nyáron kosztot, kvártélyt adott. Menjete!

Kezet fog velük, megöleli őket.

— Isten veletek!

A néma legények reá néznek, majd csendesen távoznak.

— Hé zsidó! — kérdi Vojtek — Él még?

— Kicsoda?

— Kasia.

— Nem merek odanéz... Irtózom a vértől.

— Jaj meghalt, meghalt, meghalt! — ordítja Florek Francus és dohog.

Ezután a padlóra dől, fejét a földhöz veri, haját tépi s nyögdecselve, nyöszörögve hemperg a padlón.

Vojtek Chroniec lehorgasztja fejét és hal-kan így szól:

— Álmos vagyok...

Majd félálomban dudolja:

Erdőn, mezőn, hasadékon zugó szél,
Kergettelek, h'j de mégis megszóktól,
Füttyörszék erdőn, mezőn és hegyen,
Ha felkötnek, szakítsd el a kötelem!

Feje keblére hanyatlott — és elaludt...

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1906. évi március hó 25-én:

Bérletszűnet. Bérletszűnet.

Délután 3 1/2 órakor, fél helyárral:

Tiszt urak a zárdában.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Varney.

SZEMÉLYEK:

A kormányzó Várnai Jenő.	Pisár, fogadás Kulcsár L.
Luiz, húga Rontai B.	Szimon Zalai Margit.
Marie, húga Kaposy J.	Kloda Borbélyné.
Gontran, tiszt Faludi K.	Opportonna Benkóné P.
Narcis, tiszt Hunyadi J.	Briden, abbé Borbély S.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Bérlet 166. sz. Páron.

Bete 7 1/2 órakor, rendes helyárral:

II-ik Rakóczi Ferenc fogsága.

Eredeti történeti színmű 5 felvonásban. Irta: Szigligeti E.

SZEMÉLYEK:

Zrinyi Ilona	Veszpréminé	Knitellius	Szathmári Á.
Rakóczi, fia	Kesztyer Ede.	Bercsényi gróf Hunyadi J.	
Károly	Várnai Jenő.	Növendék	Delli Lajos.
Amália, leánya	Kápolnai J.	Boldizsár	Solti Károly.
Longuevall	Faludi K.	Komornyik	Kulcsár L.
Lehmann	Beregi S.	Nótárius	Borbély S.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 24.

Amerika 3/4 magasabb. Üzlet nélkül, csöndes, változatlán buza árak.

Az árak 100 kilónként számítva:

Zárul 12 órakor.

Buza 1906. áprilisra	16.44—16.48
Rozs 1906. áprilisra	13.60—13.62
Zab 1906. áprilisra	15.40—15.42
Tengeri 1906. májusra	13.38—13.40
Uj őszi buza 1906-ra	16.36—16.38

Zárul 5 órakor.

Buza 1906. áprilisra	16.48—16.50
Rozs 1906. áprilisra	13.60—13.62
Zab 1906. áprilisra	15.44—15.48
Tengeri 1906. májusra	13.40—13.42
Uj őszi buza 1906-ra	16.40—16.42

Irányzat kellemes.

Zárul 5 órakor.

Osztályk hitelrészvény	668.—
Magyar hitelrészvény	785 50
Értéktőzsdéi részvény	501 50
Közmű-irányítási részvény	540.—
Osztályk-magyar államvasúti részvény	671 50
Közü vasút	597 50
Városi villamos vasút részvény	322 —
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	9 50
Erzsébet szanatórium sorsjegy árban	10 50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 24. —

Magyar előrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 125—127 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogrammon súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 138—139 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 138—139 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 138—140 fillérig. A hivott sertésüzlet irányzata: Vontatott.

AZ EMULSIÓ SZÓ

sziradék vagy olj és víz keverékének vegyülékét jelenti. Ha azonban tej és tejföl szolgál keverékül, akkor ez a vegyüék a vajzsir emulsió. A SCOTT-féle emulgalási eljárás szerint a csukamájolajjien emulsió alakjában kerül forgalomba, ezáltal épp oly könnyen bevezethető és emészthető, mint a tej, melynek tápláló és gyógyító hatását nagy mértékben növeli.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „a hátán nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér leveibélyeg beküldése ellenében mintautveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL, 3911

„Városi gyógyszerertár“

BUDAPEST, IV., Váci-utca 84/50.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1906. évi január hó 1-jétől. —

ARADRÓL INDUL

ARADRA ÉRKEZIK

Budapest felé:

Budapest felől:

Nagyváradra reggel	5:09	Személyvonat reggel	6:05
Gyorsvonat reggel	8:18	Személysz. tv. reggel	9:10
Személyvonat d. e.	11:25	Gyorsvonat délután	12:12
Gyorsvonat délután	4:16	Személyvonat d. u.	3:29
Személysz. tv. d. u.	4:51	Gyorsvonat este	6:54
Személyvonat este	9:30	Szv. Szolnokról este	9.—

Erdély felé:

Erdély felől:

Személyvonat reggel	6:35	Radnáról reggel	7:48
Gyorsvonat délután	12:22	Gyorsvonat reggel	8:08
Soborsinig délután	2:30	Személyvonat d. e.	10:50
Személyvonat d. u.	4:02	Radnáról délután	2:29
Gyorsvonat este	7:04	Gyorsvonat délután	4:01
Radnára délelőtt	10:15	Személyvonat este	8:50
Radnára délután	5:51	Radnáról este	6:25
Piskire este	10.—	Piskiről reggel	4:45

Temesvár felé:

Temesvár felől:

Személyvonat reggel	6:15	Vegyesvonat d. e.	10:40
Személyvonat d. u.	12:17	Személyvonat d. u.	3:42
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10:59

Építészeti és mérnöki ügyekben felvilágosítással szolgál.

Vázlatteveket

373

díjmentesen küld.

NIGA JÁNOS

műépítész irodája

ARAD, JÓZSEF FŐHERCEG-UT 1. SZ.

(a városházzal szemben.)

Rafogad a magas építés körébe tartozó és mindennemű

irodai munkálatot,

um. tervek, tervezetek, költségjegyzékek elkészítését, művezetés, elszámolás, felülvizsgálat végzését.

Következő

ujdonságok

376

érkeztek

Kerpel Izsó

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Tolnai: A báróné ténsasszony, Gaál I.: Szt. May Iona. Szőlősi Zs.: A híres Bodolay, Maspassant: Mont-Oriol, Szikra: Enyém, Herczeg: Lélekablás, Havas: Töretlen uton, Nobody: A fehér perjel, Legrande: A házasság titka, San Giusto: Fede, Gárdonyi: Két Katica bogár, Doyle C.: A Bervill tejdész, Az eltűnt menyasszony, A ferdészájú, A hampshirei mezei lak, Ignotus: Ovasás közben, Nagy E.: A Gödiók, A verbászi borbélylányok, — Szalay Fruzina: Bébi és Mikoka, Coulevain P. de: A diadalmos Éva, Sas Ede: Szürke vértanúk, Trollope: Szemet szemért, Mikszáth: A vén gazember, May K.: A Kordillerákban.

Németben: Auernheimer: Die Verliebten, Höcker: Don Juans Frau, Geyerstem: Buch v. Brüderchen, Straus: Freund Hein, Werder: Im Burgfrieden, Sienkiewicz: Auf dem Felde der Ehre, Mirbeau: Sebastian Roch, Wilde O.: Der glückliche Prinz, Ein Haus aus Äpfeln, Dorian Grays Bildnis, Sophus: Aebelö, Witty: Pariser Nächte, Mark Toni: Annemarie, Ljesskov N.: Der versorgte Engel, Marni: Grossstadtflänzchen, Voigt Diderichs: Dreiviertel S und vor Tag, Beyerlein: Similde Hegewald, Kellermann: Ingeberg, Schneider: Die Tillmanns, Paradowska: Eine romantische Heirat, Böhm: Des Gesetzes Erfüllung, Straus u. Torney: Ihres Vaters Tochter, Prinz Hohenlohe: Aus meinem Leben, Herwig: Die letzten Zielinskys, Hornung: Kein Held, Wildenbruch: Das schwarze Holz, Schobert H.: Die Brillanten der Herzogin, Sick J.: Der heilige Ehestand továbbá számos francia és angol ujdonság.

Kölcsön díj havi 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy fizetékint 14 fillér.

Legújabbak: Ascher Koldusgróf, Jacobi: A legvitezebb kuzsár, Lehár: Die lustige Witwe, Verő: Lányka, Fehér J.: Ha a virág, Megkérdeztem a szívemet, Alstyn: Augensprache, Huszka: Gül Baba, Fajér: Kültelki hercegnő, Buttkay: Bolygó görög, stb. stb.

Az új pótjegyzékek

megjelentek

és ingyen kaphatók.

Egész könyvtárak vétele, könyvtárak berendezése és kiegészítése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-zenemű és papír-kereskedés Aradon.

Telefon 885. sz.

Köszönetnyilvánítás!

Valamennyi rokon, jó barát, és ösmerősnek, kik boldogult leányom temetésén fájdalmunkban osztoztak, ez uton mond hálás köszönetet

Arad, 1906. március hó.

947

özv. Barthel Sándorné.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:

Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legesekelebb zseftartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindazáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.

Valódi csokli
Hoff János
névelés az oroszian-védjeggyel.
Osomagok 1/4 kgr. 90 fillér
1/2 " 50
Mindenképp kapható.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen jó férj, gondos és szerető családjára

KMETYKÓ JÁNOS-nak

utolsó földi útján megjelentek és ezzel az iránta való igaz szeretetüknek és tisztelőiknek nemes kifejezését adták s velünk a fájdalmasabb percekkel ezzel is megkönnyíteni igyekeztek, fogadják ez uton szívből jövő szerény hálánkat.

Igaz köszönetünket fejezzük ki az „Aradi Kávésok és Vendéglősök Ipartársulata” és az „Aradi Pincérek Segélyző és Elhelyező Egylete” összes tagjainak; egyben fogadják az aradvárosi cigányzenészek is forró köszönetünket felejthetetlen tettükért, őnzetlen fáradságukért.

Nem mulaszthatom el ez alkalommal igaz tiszteletünket nyilvánítani Csutak Károly és Fia temetésrendező uraknak, kik a legnagyobb készséggel, éjnek idején, betegesen intéztek szeretett halottunk ravatalra helyezése körül, — a melyet első kérelmünkre Limbek János temetésrendező kellő szolgaszemélyzet hiánya miatt nem teljesíthetett.

Arad, 1906. március hóban.

951

A gyászoló család.

Eladó péküzlet.

Medgyes Egyháza községben egy kitünő formu, a községben egyedül álló

péküzlet

teljes berendezéssel és felszereléssel, szabad kézből jutányos áron eladó és azonnal átvehető.

Bővebbet özy. KLEIN JÓZSEFNÉNÁL
Medgyes-Egyháza. 952

BELATINY PEZSGÓ

PARIS
1900
ARANY
ÉREM

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 812

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABAŐSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 9—1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok ugy a vidékről, min helybellek, naponta fölvetetnek.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válnaszélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás: 1906. március 24-én.

ÜRESEDÉSBEN LÉVO ÁLLASOK:

Helybeli nagykereskedés részére a magyar és német nyelvben jártas gép- és gyalároló-kisasszonyt.
Helybeli előkelő céghez fiatal, a magyar és német nyelvet bíró mérlegképes könyvelő.
Vidéki fűszer- és vegyes nagykereskedés részére a német nyelvben is jártas kisasszonyt.
Aradi bornagykereskedés részére gyakornok.
Vidéki fűszerüzlet részére a tót nyelvet bíró szak-képzett segédet.
Aradi játék rövid- és férfi divat üzlet részére két segédet.
Vidéki fűszerüzlet részére a tót nyelvben jártas segédet.
Vidéki fűszer és rőfös áru üzletek részére a szerb nyelvben jártas segédeket.
Több vidéki rőfös és vegyesüzlet részére a német és román nyelvet értő segédeket.
Vidéki rőfös-üzlet részére idősebb, a német nyelvben jártas segédet.
Vidéki fűszer és csomege üzlet részére fiatal ügyes segédet.
Vidéki vaskereskedések részére több ügyes segédeket.
Vidéki rőfös- és fűszer üzletek részére több fiatal segédet.
Vidékre a tót nyelvben jártas, rőfös és rövidáru szakmabeli segéd.
Vidéki fűszer és vegyesáru üzlet részére románul tudó segédet.
Vidéki vegyesáru üzlet részére comptoiristát.
Vidéki fűszer és csomegeüzlet részére primeur segédet.
Vidéki üzlet részére a magyar és német levelezésben jártas irodistát.

ALLAST KERESOK:

Allást keres egy Aradon már régebb időn át működő a fűszer csomege és gyógyárakban jártas fiatal segéd.
Gépirásban jártas jogszigorló irodai állást keres.
Mérlegképes könyvelő, aki közigazgatási, telek-könyvi és biztosítási ügyekben is jártas.
Kisebb-nagyobb üzletekben már működött fűszeres segéd ilyenmü helybeli állás elnyerésére pályázik.
A fűszer és rőfös-áru szakban minden igényeknek megfelelő segédek.
Mérlegképes könyvelő, magyar-német levelező fél napi könyvelési órát keres betöltésre.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. 381 elnök

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy a „Pilseni Polgári Serfőző alapított 1842-ben“ sörgyár világhírű

Pilseni Ősforrás

= s ö r é t =
 ugy mint eddig is,

Nagy Lajos és Szabó Kálmán

urak mérik ki.

Nagy Lajos ur sörünket ezelőtt a „Fehér Kereszt“-ben, jelenleg a

Központi Szállodában

méri, míg Szabó Kálmán ur ugy, mint eddig, a

Kis Pipa

vendéglőben mérik azt ki.

Világhírű **gyógysörünk** további szives pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Mezey és Társa

Budapest, IX., Ranolder-u. 4.

a Pilseni Polgári Serfőző alap. 1842. vezérképviselője Magyarország és a Balkán államok részére.

Saját termésű kitűnő tisztán kezelt

Magyarádi és pécse nyeborok

egy nagyobb mennyiségben, valamint palaczkokban kaphatók

Winter Adolf

Ügyvédnél

Aradon, 940

Deák Ferenc-utca 40. szám a.

Tégla

kapható

a vasut közelében levő téglágyártási telepemről. 989

Utárvány váltandó lakásomcn.

Kirle Antal

Fiórián-utca 6b. szám.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu tanulónak felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Öltönyök 40 koronaért.

Karpelesz Zsigmond,

uri szabó műterme, Arad, Weitzer János-utca 5.

A tavaszi idény beálltával van szerencsém a tisztelt uri közönségnek b. tudomására hozni, hogy a valódi angol, francia és heni gyártmányú kelmék megérkeztek.

Megrendelések 24 óra alatt pontosan és szolidan eszközöltetnek.

Öltönyöket jó kelméből és jó hozzávalóval már 40 koronaért készítek. 936

Öltönyök 40 koronaért.

Kérem, kérjen bérmentve

Prospektust és mintát a legjobb steier

uri és női loden

30%

szövetekből vadászatra, kirándulásokra és turista czélokra, valamint divatszövetekből uri és gyermek-öltönyökre, felső kabátokra, ulsterekre a legolcsóbbtól a legfinomabbig — az igen reális, szolid, első és legnagyobb Loden Export czégtől Vincenz Oblack cs. és kir. udv. szövet-szállító Gráz Murgasse No. 9/39.

„A magyar kir. államvasutak vámközvetítési megbízottja“

Uj butorszállítási vállalat Roth József Arad.

Ajánlja teljesen új, szabadalmazott legújabb rendszerű féregmentes

butorkocsijait,

különböző nagyságban, egy helyi mint vidéki költözöködésekre, a legjutányosabb árban.

Tiszta és száraz raktárhelyiségek, butorok berak-tározására kiválóan alkalmas. 949

Alapított 1875-ben.

Telefon 63. szám.

Városi iroda Eötvös-utca 3. szám.

A magy. kiviteles csomagszállítási r. t. C. H. Hirsch „Co“ aradi képvis.

A ki jó

zamatos, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 30 fillérért egy üveg 9871

Rumkivonatot.

Ebből a rajta lévő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:

Földes Kelemen

gyógyszerésznél.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“
 GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József, Kreisz Géza Ring Lajos, Rozsnyay Mátyas özv., Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és Wolaz drogoistáknál.

Gyórokon: Masznik Dániel gyógyszerárakban.
 Magy.-Pécán: Mike József gyógyszerárakban.
 Ó-Pécán: Rokszin János gyógyszerárakban.
 Simándon: Celky Lukács gyógyszerárakban.
 Szikszón: Fűrédy Ede gyógyszerárakban.

3937

ÜDVÖZLET a kedves aradiaknak KAAS BÉLÁTÓL, a jóhírű és népszerű volt aradi vendég-lőstől,

ki a híres Drechsler-féle vendéglőt és összes helyiségeit vette át az Andrassy-uton, a magy. kir. Operaház közvetlen átellenében, ott van

az aradiak találkozó helye.

A legfigyelmesebb,

családias kiszolgálás.

921

Az aradi és csanádi egyesült vasutak motor-menetrendje, érvényes 1906. márczius 1-től.

Arad- Szeged. Table with columns for stations (Állomások), H.M.V. (Helyi motor v.), Gyorsm. (Gyors motor), and H.M.V. (Helyi motor) for various routes.

Szeged. Table with columns for stations (Állomások), H.M.V. (Helyi motor v.), Gyorsm. (Gyors motor), and H.M.V. (Helyi motor) for various routes.

Arad-Uj-Szt-Anna-Kétegyháza. Table with columns for stations (Állomások), Helyi motor v. (320, 322, 314), and V.v. (Vasútvonal).

Szeged- Arad. Table with columns for stations (Állomások), H.M.V. (Helyi motor v.), Gyorsm. (Gyors motor), and H.M.V. (Helyi motor) for various routes.

Arad. Table with columns for stations (Állomások), H.M.V. (Helyi motor v.), Gyorsm. (Gyors motor), and H.M.V. (Helyi motor) for various routes.

Arad-Brád. Table with columns for stations (Állomások), Személy. (Személy), Va. (Vasútvonal), Tsz. (Társaság), and Helyi motor v. (Helyi motor).

Borossebes-Buttyán-Menyházafüred. Table with columns for stations (Állomások), Helyi motor v. (602, 604, 606), and I, III. o. (I, III. osztály).

Mezőhegyes-Kétegyháza. Table with columns for stations (Állomások), H.M.V. (Helyi motor v.), V.V. (Vasútvonal), H.M.V. (Helyi motor v.), V.V. (Vasútvonal), and H.M.V. (Helyi motor v.).

Menyházafüred-Borossebes-Buttyán. Table with columns for stations (Állomások), Helyi motor v. (601, 603, 605), and I, III. o. (I, III. osztály).

Kétegyháza-Mezőhegyes. Table with columns for stations (Állomások), H.M.V. (Helyi motor v.), V.V. (Vasútvonal), H.M.V. (Helyi motor v.), V.V. (Vasútvonal), and H.M.V. (Helyi motor v.).

Brád-Arad. Table with columns for stations (Állomások), Személy. (Személy), Va. (Vasútvonal), Tsz. (Társaság), and Helyi motor v. (Helyi motor).

Borosjenő-Csermő. Table with columns for stations (Állomások), Vegyes v. (412, 414), I, II, III. o. (I, II, III. osztály), and d. e. este (dél, este).

Csermő-Borosjenő. Table with columns for stations (Állomások), Vegyes v. (411, 413), I, II, III. o. (I, II, III. osztály), and reggel d. u. (reggel, dél).

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásai kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozzal.

Az apró hirdetések előre fizetendők

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden sor egyezett betűtűzésnek ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. — Cseledek kereső vagy cseledek ajánló apró hirdetés 20 sorig 50 fillér, minden további sor 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 50—100 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyein.

A kinek

ismerettség híján

Észlelésre, sevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, írpanna, gazdatisztára, kiosztásra, vancsellőre, körtészre,	kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodasszolgára, pénzbeszedőre, hámoszterre, stb.-re van szüksége
--	---

Aki

eladni kíván

házat, söngörőt, borot, gyümölcsöt, gabonát,	fizetést, mühelyt, lakást stb.; vagy
--	---

Aki

bérbeadni kíván

birtekot, házat vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
--	---

Aki

szükségét vétel vagy bérbérvétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értesítse, ha az

"ARADI KOZLONY"

kis hirdetései

rovatai használja.

Uzleti

Torontálmegye egy nagy magyar községében közvetlen a heti piac közelében, egész élénk helyen, egy 40 év óta fennálló üzlethelyiség, lakással és kerttel bérbeadandó, esetleg örök áron eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 928

Hohs Victor

törvényszéki legjegyzett és az egész országban bevezetett hiteltudósító irodája Aradon, Tököly-tér 6. sz., Erik-ház. Alapítotott 1898. 929

Csinosan butorozott

külön bejárati szoba azonnal kiadó Andrassy-tér 20. sz.

Heiman János

mészáros és hentes, Forray-utca gróf Nádasdy-palota. Ajánlja naponta a legjobb minőségben ki mért friss húsokat. Pontos kiszolgálás. — Becses pártfogást kér, Heiman János. 451

Edelspacher-u. 9. szám alatt

egy ház nagy gyümölcsös kerttel szabad kézből eladó. 732

Aradmegye,

Paulis községben 515 h. szám alatt fekvő ház 2000 □-l telekkel és a hegyen szőlőkerttel együtt azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 826

Kiadó lakás.

Weltzer János utcában, főpostával szemben, 7 szobás lakás, megfelelő mellékhelyiségekkel május 1-től kiadó. 927

Ház eladás.

Aradon, Lipót-utca 8d. számú adómentes ház, 6 szoba, — eddig 2 lakásnak szolgált — fürdőszoba, modern kényelemmel, vízvezeték, villany, kert, parkírozott udvarral eladó. Bővebbet ugyanott. 928

Szabadság-tér 3 szám alatt

egy I. emeleti udvari lakás május hó 1 től kiadó. Kiválóan alkalmas szabó műteremnek. 929

Hölgyeim!

Minden hölgy meggyőződhetik, hogy nálam milyen jó kenyelmes, divatos és olcsó fűzők készülnek. Különösen kész fűzőket olcsón árúsítok. Egyenes tartók, haskötők mérték után készülnek. Vidékiek kérjenek mértékvételi utasítást. Tisztelettel Pircz Irma, Arad, Deák Ferencz-utca 30. sz. 738

Tenyésztetés!

Fajkakazokkal keresztezett tyuktojások 20 fillérjével azonnal kaphatók Béky Etelkánál Arad, Demeter-utca 92. 942

Veszünk könyvtárakat

egyes könyveket, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb árban. **INGUSZ I. és FIA** könyvkereskedése Arad. 255

Egy rövid zongora

eladó Neumann Antalnál, Deák Ferencz-utca 36. sz. alatt. 798

Aranykéz-utca 2.

száma házban 3 szoba és 1 konyhából álló, zárt folyosóval ellátott lakás május elsejétől kiadó.

Veszek könyvtárakat,

egyes könyveket és hangjegyeket legmagasabb árakon. Kerpel Izsó könyv, papír- és zeneműkereskedése, könyv- és zenemű kölcsöntára, Aradon. 264

Kiadó

4 szobás modern utcai lakás fürdőszobával és villanyvilágítással május elsőre, Lujza-utca s. sz. 944

Jó házból való leány

egy vagy két gyermek mellé bönének ajánkozik. Cím P. E. Arad, Demeter utca 78. 948

Orczy-utca 19. szám alatt

egy új Singer varrógép 80 forintért és egy Cassa eladó. 950

Elveszett

Zsigmondháza közelében a Marosparti töltesen egy cseléd elvesztett egy női fekete derék ruhát. A becsületese megtaláló illő jutalomban részesül, ha azt a lap kiadóhivatalához beszolgáltatja. 954

517—1906. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Victoria takarékos és hitelintézet, Lukács Gira, Antonescu Borbála, mint az Aradmegyei takarékpénztár engedményese, aradi lakosok végrehajthatóknak, Wenter Gerő és neje Lukács Terézia végrehajtást szenvedettek elleni 4000 kor., 4810 és 9000 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az

Hírtesítés!

Van szerencsém a n. 6. közönség b. tudomására hozni, hogy Aradon, Atzél Péter-utca 2. sz. alatt (Zrínyi-utca) egy

ingatlan és jelzálogforgalmi irodát nyitottam

egy legelsőrangú európai pénzintézet megbízásából, mely intézet jogügyi képviselővel Dr. Heppes Béla aradi ügyvédet bízza meg. Nyujtok minden vidéki, budapesti vagy külföldi pénzintézeteknél olcsóbb feltételek mellett földbeli ingatlanokra és bérházakra akár amortisatióval, akár egyéb lejárati jelzálogos kölcsönöket az ingatlan értékének 65%-a erejéig, ezenfelül folyószámla kölcsönöket is. Nyujtok tisztviselői kölcsönt a legkülönösebb módon 5—15 évi időre katonatiszteknek, állami, megyei, városi, vasuti és nyugdíjigényes bíró magánhivatalnokoknak, továbbá oly nyugdíjas egyéneknek, kiknek 1100 koronán felül nyugdíjuk van. A kölcsönügyletek lebonyolításáért semmi előleges költség a kölcsönvőt nem terheli. Elvállalok ingatlanok vételére és eladására, valamint bérbéradására vonatkozó megbízásokat. Elvállalok birtokoknak parcellázását, parcellázás szerinti eladását, vagy ezerszint való bérbéradását. Elvállalok a Budapesti Hitelezővédegyeletnél és a „Wiener Creditoren-Verein"-nél lévő összeköttetéscíménél fogva egyeztetéseket a legkülönösebb feltételek mellett.

Tisztelettel

Robitsek Kálmán,

491

ingatlan és jelzálogforgalmi irodája.

aradi kir. törvényszék (a világi kir. járásbíró) területén levő, Magyarad községben fekvő, a magyarad 644. sz. tkvben A. + 2. sor (1781—1782.) hrsz. a felvett ház és szőlőből álló ingatlanra a visszarverést 2556 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban Venter Viktoria késedelemes vevő költsége és veszélyére elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi április hó 12-ik napján délelőtt 9 óraor Magyarad községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árverés alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 445 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek. a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiadott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Világos, 1906. évi február hó 1-én.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Povolni,
kir. albiró.

Mayerhoffer Adolf

kereskedelmi és díszmű könyvtárosa

Arad, Weltzer János-utca, Minorita-palota.

T. cz.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy helyben egy modern és mindenféle könyvkötő munkák elkészítésére felszerelt

könyvkötő-műhelyt

nyitottam, melyben készítek mindenemű díszkötéseket, passpartoutokat, családi naplót, képkönyveket, kassettákat, stb. bőg, plus- és selyemből, egyszerűbb és díszes kivitelben méltányos árák mellett.

Technikai munkáknál is a legjártasabb vagyok s így mérnöki és építészeti tervrajzok felkészítését pontosan készítem. 648

Kitünő tisztelettel

Mayerhoffer Adolf,

könyvkötő és díszműre készítő

Aradon, Weltzer János-utca, Minorita-palota.

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körmönözve téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206—255.

Gyári " 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Rákóczy-u. 23. sz. lakásomban. A téglát vám és fuvarmentesen saját géppel házhoz szállítom. — A gyárba saját új műtám vezet. 84

SCHEER EDE

BETON-ÉPÍTÉSI ÉS ASZFALT-IPAR VÁLLALAT

ARAD, Szabadság-tér 10. szám

Vállalkozik: granitto terazzo, beton- és aszfalt burkolatok, csatornázások, vasbeton-födémek, víztartányok, gépalapzatok, átereszek, tűzbiztos vasvázás beton építkezések, nedves lakások szárassá tételére, cement- és műkö munkálatok elkészítésére.

Czement és mosaiklap, cementcső, járda burkolati lap, gipsztábla.

Czement eladás kicsinyben és nagyban.

1750—1906.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közzhírré tétetik, hogy a f. évi tavaszi országos vásár márczius hó 30-án kezdődik s öt napon át, azaz 1906. évi ápril hó 3-ig bezárólag tart.

Szarvasmarha, ló, sertés és juh befűldre korlátlanul, — kűfűdre csak szarvasmarha szállítható.

Arad, 1906. évi márczius hó 7-én.

A városi tanács.

Bräuner Vilmos

diazfestő

Aradon,

Lakásom márczius hó 1-től Deák Ferencz utca, Meirovitz féle ház.

Elfogad dísz- és szobafestés ténrén bármely munkák elkészítését ugymint 486

templom, termék, kastélyok stb.

belső díszítését, színházi díszletek és tájképek megfestését.

Videki munkákat pontosan eszközölk. — Vázlatokat és költségvetést kívánatra ingyen készítik.

A hölgyek legszebb díszje

a fehér és tiszta arczbőr,

ezt elérhetjük a bámulatatos, csodás hatásáról hírneves

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

használata által.

Szeplő, májfolt, bibircs,

bőrvörösséget és mindennemű arczisztatlanságot egy csapásra megszüntet.

Ára 1 korona, dupla tégely 2 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hőgyper fehér, rózsza vagy krém színben doboza 1 K. 20 f. Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Óvakodjunk utáztatoktól!

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle Aradi készítményeket tessék kéri és elfogadni.

Kapható a feltalálónál:

Hajós Arpád

gyógyezertárában

3961

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

továbbá Földes Kelemen, Kossuth Pál, Ring Lajos, Vajtek Kálmán gyógyszerészeknél és Vajtek és Weisz drogeriáknál is.

Piski telepen

egy jóforgalmu

temetkezési intézet

és saját ház

szabad kézből azonnal eladó.

Bardóczy Odön, vendéglős

Halász utca 41. sz. 299

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb mennyiségben míg a készlet tart, akár waggononkint Kurtics állomáson, akár kisebb mennyiségben a helyszínén Iratoson hidmérlegelve,

eladó.

Bővebbet

301

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.

Elismert

legolcsóbb pénzkölcsön

ingatlanokra a legmagasabb értékig a Nagyszebeni általános takarékpénztártól törlesztési részletekben való visszafizetésre 10, 15, 25, 35, 41 és 50 évre közvetít

892

Klein József

(Arad, Radnai-ut 10.)

mint a fenti intézet képviselője.